Nedėlinis Laikrasztis
„LIETUVA"
Iszeina kas Petnyczia Chicago, Ill.

Prenumerata ant metų:
Amerikoje $2.00
I Užmarį $3.00

"Lietuva" spaudina Knigas, Konstitucijas ir kitokius drukus lietuwiszkai, lenkiszkai ir angliszkai.

Užsiraszant "Lietuvą" reikia draugia ir prenumeratą priduoti. Prisiusdami pinigus adresuokite tiep:

A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

LIETUVA

The Lithuanian Weekly
"LIETUVA"
Published every Friday, at Chicago, Ill.

Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English languages.

Subscription $2.00 per year.

All communications must be addressed.

A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

Nr. 14 CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 6 Balandžio (April) 1900 m. Metas VIII

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Politiszkos žinios.

—o—

Amerika.

Tąsynės terp politiszkų partijų sztete Kentucky dar wis nepasibaigė. Sudas newa pripažino tiesą demokratams, bet isz to ne dideli nauda, kadangi republikoniszki wirszinįkai ne nori pasiduoti to sudo nusprendimui, bet kreipiasi augszcziaus. Republikoniszkas gubernatorius atsiliepė į wisų walstijų prezidentą praszydamas pagelbos priesz „demokratus". Be abejonės prezidentas McKinley norėtu pagelbėti sawo partijos gubernatoriui, bet tokia pagelba yra pawojinga, ji tik priskubintu rewoliuciją ir labiausiai užkenktu pacziam prezidentui. Jis wienok tiek padarė, kad sziuom tarpu de facto pripažino republikoniszką gubernatorių. Demokratai wienok ant to ne paiso, kadangi pripažinimas ir nepripažinimas žmonių balsais renkamų urėdnįkų atskirose walstijose ne prezidentui priguli; demokratai sako, kad waldžia de facto yra dabar rankose demokratiszko gubernatoriaus Beckhamo. Prowa republikoniszkos partijos urėdnįkų, apskųstų už dalywawimą užmuszystoj Goebelio traukiasi sawo keliu. Tuli liudinįkai twirtina, buk Powers yra kaltu, kadangi, nors ne jis užmuszė demokratiszką gubernatorių, bet apie rengiamą užmuszystą gerai žinojo.

Senate buwo perkratinėjimas klausymas ateities salos Kubos. Senatoriai Aldrich ir Teller, kurie tyczia, ant persitikrinimo apie gywentojų norus, buwo iszkeliawę ant tos salos, dabar sugrįžę, apreiszkė, jog wisi gywentojai geidžia wisiszkos neprigulmystės, bet buk jie ne pasirengę buti neprigulmingais, todėl po amerikonų globa turi prie jos priprasti. Klausymas tik, kaip ilgai juos pratys. Priežodis sako, kad kas nori szunį užgauti, lazdą randa. Teip gal but ir su Kubos neprigulmyste: jeigu amerikoniszkiems spekulantams ji pasirodys naudinga, lygiai prezidentas, kaip ir kiti rando sanariai atras pamatus ant amžino palaikymo Kubos po amerikonų globa.

Ant Filipinų salų karė traukiasi sawo keliu. Filipiniecziai ginasi nuo geradėjyszczių amerikoniszkos liuosybės. Musziai atsitinka kas dieną wisokiuose salos Luzon krasztuose; nuo kitų salų mažai ateina žinių, bet ir jos ne suwaldytos. Užpuolikais tankiaus pasirodo filipiniecziai negu amerikonai, taigi matyt, kad jie nenustoja wilties paalsyti amerikonus ir pertikrinti, jog jiems pa tiems ne naudingu daiktu yra stengtiesi pawergti mylinczius liuosybę salų gywentojus.

Pietini Afrika.

Tuom tarpu pietinėj Afrikoj anglijonai niekò swarbesnio nenuweikė. Jenerolas Roberts ilgai stowėjo mieste Bloemfontein ir laukė, kokius waisius iszduos jo proklamacija. Dabar waisius tuos pamatė ir jie isztikro ne toki, kokių jenerolas laukė. Dalis Oranijos burų atgabeno senus netikusius ginklus, geresnius wienok pasilaikė ir su tais pristojo prie kitų Oranijos kariaunos dalių. Dabar burai yra isz wisų Bloemfontein krasztų. Susitikimus angliszka kariauna turi wisuose krasztuose. Wadowu Oranijos pajiegų pastojo dabar prancuzas Villebois. Jis su 20000 burų stowi prieszais jenerolą Roberts turintį 70000 kareiwių. Lygiai jenerolą Cronje kaip ir Joubertą, nors juos giria kaipo sumanius prie gynimo pozicijų priesz didesnes anglijonų pajiegas, apkaltina už nemokėjimą isznaudoti pergalių. Wokiszki specijalistai sako, kad angliszka kariauna isz syk, kol isz Anglijos ne atsiuntė pastiprinimo, galėjo but su wisu isznaikyta, miestai Kimberley ir Ladysmith teiposgi galėjo but paimti. Jeigu burų wadowai isz pradžių, kada jų pajiegos buwo didesnės negu angliszkos, butų isz to mokėję pasinaudoti, jiems paskui ne sunku butų buwę isznaikyti ir atplaukiancztą isz Anglijos kariauną, kadangi isz ten ne galėjo ant syk laiwais pergabenti teip daug kareiwių, kiek reikia ant pergalėjimo burų. Bet burų wadowai gerai moka ginti pozicijas ir jas sudrutinti, o ne moka isz pergalių pasinaudoti, ne moka westi užpuolimo karės. Anglijonai, jų sumuszti, wėl susirenka, jiems ateina pastiprinimas ir jie wėl gal su didesnėms pajiegoms panaujinti užpuolimus, kol ant galo ne pasiseka paweržti burų pozicijų. Tuom tarpu, kaip sako wokiszki specijalistai, jiems galima buwo neleisti pastiprinimų ir isznaikyti, sudemoralizuoti wieną po kitai angliszkos kariaunos dalį. Ką galima buwo lengwai isz pradžių padaryti, wedant užpuolimų kową, to dabar atlikti ne galima, kadangi wisur anglijonų yra po kelis kartus daugiaus negu burų. Rodosi, kad apėmęs wadowystę Oranijoj prancuzas Villebois dabar su sawo pajiegoms bando tokio karės wedimo, koks reikalingas buwo isz pradžių, kadangi isztraukė isz Bloemfontein anglijonai wisur patinka burus, be muszio ne gali nė žingsnio nužengti; susitikimai buwa ne maži, wiename isz jų net szimtas kelios deszimtys anglijonų tapo užmusztų, paszautų ir paimtų į nelaiswę. Prezidentas Krueger ateiuntė į Bloemfontein Robertsui rasztą užmanydamas, idant moterys isz miesto butų iszsiųstos, kadangi miestas buseę bombarduojamas.

Miestas Mafeking dar wis neiszliuosuotas nuo burų apgulimo. Terp Kimberley ir Mafeking susirinko daugiaus burų pajiegų, kurios stowi ant drutų pozicijų ir sulaiko anglijonus traukianczius į pagelbą apgultam miestui.

Pulkaunįkas Broadwood traukiantis su dwiem regimentais raitelių ir dwiem baterijoms artilerijos po Taba Nchea susitiko su didesnėms burų pajiegoms ir priwerstas tapo trauktiesi atgal. Iszsiuntė jis trukį su prowijantu ir 7 kanuolėms; trukis tas wienok pateko burams, kurie paėme eskortą isz 350 kareiwių ir wisas anglijonų kanuoles. Tas atsitiko wisai netoli Bloemfontein, kur yra didžiausios anglijonų pajiegos. Isz wisko matyt, kad jeigu burų wadowams galima užmesti nemokėjimą naudotiesi isz pergalių, tai tą patį galima užmesti ir wyriausiam angliszkos kariaunos wirszinįkui lordui Roberts.

Kiek burai turi dabar po ginklu žmonių, nieks nežino. Angliszkas laikrasztis "Times" twirtina, buk pas burus ėsą net 150-000 swetimų liuosnorių, tame skaitliuje 15000 maskolių, kurių wadowu ėsąs Ganeckis. Tas pats laikrasztis paduoda, buk paskutinėse dienose per Portugalijos waldybas atkako isz wisokių Europos krasztų 3000 naujų liuosnorių į pagelbą burams. Nesinori wienok tam angliszko laikraszczio paleistam paskalui tikėti, kadangi, jeigu burai turėtu tiek kareiwių, anglijonus isz Oranijos butų seniai iszwiję.

Pasimirus jenerolui Joubertui, jo wietoj wirszinįku Transvaaliaus kariaunos likosi jenerolas Botha, kurį Joubert mirdamas pats užmanė ant sawo wietos. Wisi angliszki laikraszcziai pagarbino sziltais žodžiais pasimirusį prieszą; karalienė gi Wiktorija atsiuntė jenerolo naszlei telegramą iszreikszdama gailestį.

Tuli laikraszcziai pranesza, buk Portugalija daleido Anglijai iszsodyti kariauną sawo waldybose Delagoa užtakos ir nuo czia traukti į Transvaalių. Galima wienok abejoti apie teisingumą tokio paskalo, kadangi toksai daleidimas butu sulaužymu neutraliszkumo, jis wien suskubytu įsikiszimą į karę kitų wieszpatysczių, o to Anglija stengiasi iszwengti. Ji rods tikėjo, kad santaikos sudas, Berne, Szwaicarijoj, pripažys Anglijai didelį pinįgiszką atlygininą už sukonfiskuotą geležinkelį angliszkos kompanijos, kurio Portugalija ne galės užmokėti ir todėl priwersta bus parsamdyti Anglijai minėtą waldybą. Sudas wienok Anglijai pripažino tik $300000. Ant užmokėjimo tų pinįgų Portugalija ne reikalauja nė paskolos užtraukti.

Burus nelaiswius paimtus su jenerolu Cronje anglijonai užsimanė iszsiųsti ant salos Szwentos Helenos, bet to ne galėjo padaryti, kadangi terp nelaiswių apsireiszkė ligos ir daug jų mirszta.

Maskolija.

Priesz ką isztikro Maskolija rengia sawo kariauną, ne žinia. Pietiniuose krasztuose ji pastatė kariauną ant kariszko padėjimo, sumobilizawo wisą kariauną, teiposgi ir kariszką laiwynę. Angliszki laikraszcziai sako, buk tojė kariauna parengta priesz Turkiją. Kadangi wienok Turkija nusilenkė priesz Maskoliją, kaip garsino tie pats angliszki laikraszcziai, tai kariauti su Turkija tuom tarpu nėra reikalo. Ant galo ant gazdinimo Turkijos Maskolijai ne reikia pacziai į karę kisztiesi, nes ant to ji ras užtektinai padėtojų terp paczių sultano pawaldinių, apie ką Turkijos waldonas pats žino. Nuo Maskolijos noro paeina sukėlimas maisztų Macedonijoj ir Armenijoj, gali priesz Turkiją stumti, kada tik panorės, Bulgariją, Montenegro, net Grekiją. Ant galo karėj priesz Turkiją laiwynė ne reikalinga, o tuom tarpu ir ją pastatė ant kariszko padėjimo. Kalba, buk nuo Turkijos Maskolija pareikalawo ant Egejiszkų jurių anglių sukrowimo wietos ir porto sawo laiwynei, teiposgi perleidimo kariszkų laiwų per Bosforą. Rodosi, kad wisi tie rengimaisi ne priesz Turkiją, bet priesz kitus. Neseniai wienas wokiszkas laikrasztis buwo pagarsinęs, buk priesz karę Afrikoj caras pažadėjo Anglijai nesikiszti į karę ir isz jos ant Anglijos nenaudos nepasinaudoti. Tuom tarpu dabar iszeinanti po maskoliszko rando įtekme laikraszcziai užgina wokiszko laikraszczio paleistą paskalą ir tiesiog sako, kad Maskolija tokio pažadėjimo Anglijai ne dawė ir net užklausta ne butų dawusi.

Jeigu sumobilizuota dabar pietinėj Maskolijoj kariauna ir ne paskirta priesz Angliją, nors dalis jos, kaip girdėt, bus iszsiųsta į widurinę Aziją ant Afganistano rubežių, kur dabar yra 150000 kareiwių ir kur yra jau parengtos kazarmės dėl dwigubo skaitliaus, tai wisgi galima sakyti, kad sumobilizuota maskoliszka kariauna ne paskirta priesz Turkiją, bet priesz kitą prieszą, kurisai gal bandyti kokiu nors budu stabdyti Maskolijos godumą; tokiu stabdytoju dabar gali but tik Japonija. Užgimė dabar koki ten ne sutikimai terp Maskolijos ir Japonijos Korejoj. Nuo Korejos rando Maskolija iszgawo monopolių ant dirbimo geležinkelių ir expliotawimo wisų kraszte ėsančių kastynių. Japonija wienok reikalauja koncesijų ant expliotawimo aukso kastynių, bet dawimui tokių koncesijų prieszinasi Maskolija. Ji apart minėtų monopolių pareikalawo dar atidawimo wiso kraszto su portu Marampo. Kadangi Korėja ne norėjo geru duoti reikalaujamo kraszto, tai Maskolija sutraukė į portą Chemulpo sawo kariszkus laiwus ant parodymo, kad jeigu geru ne atiduos reikalaujamo sklypo, tai Maskolija jį paims su priewarta. Nors Japonija pakėlė protestą priesz tokį caro waldžių pasielgimą, kadangi tas yra sulaužymu pirmiaus terp tų krasztų padarytos sutarties, bet Maskolija ant Japonijos protesto ne paisė ir ant galo Korėja priwersta tapo minėtą sawo žemės sklypą atiduoti Maskolijai. Ką ant to atsakys Japonija, dar nežinia, bet jeigu ji bandytu prieszintiesi su kariauna, ras Maskoliją gerai pasirengusią.

Isz Lietuwos.

—o—

Parodos Reikalai.

Lietuwiszkai parodai rengiama yra grinczia widutiniszko ukinįko, kurioje bus pastatytos kelios figuros lietuwių tautiszkuose paredėjimuose. Grinczioje bus pastatyti toki daiktai, koki joje paprastai randasi. Prieszais grinczią ir isz szonų bus pastatytos spintos su stiklinėms durimis knygoms ir kitokiems daiktams parodyti. Ant sienų priesz grinczią bus iszkabintos istoriszkos mapos, paweikslai mus garsesniųjų rasztinįkų etc.

Iksziol (1 d. kowo) da nedaug buwo atlikta dėlei daugelio kliuczių. Bet dabar jau yra daug kliuczių praszalinta ir darbai prasidėjo: nupirktos 2 stiklinės spintos, apsteliuotos grincziai sienos, sudėrėtas tepliorius grincziai isztaisyti ir tt. Iki 1 d. balandžio bus grinczia įtaisyta ir sustatytos spintos su daiktais ir knygomis. Iki tai pacziai dienai gal bus padarytos ir figuros, teip kad liks dar 2 nedėlios geresniam užbaigimui ir dapildymui parodos.

Į Paryžių yra atsiųsta 39 fotografijos isz Prusų Lietuwos, 79 isz Kauno gub. ir 4 fotografijos isz Suwalkų gub. 2 d. kowo atėjo knygos isz Amerikos su katalogu, teipgi atėjo suraszas knygų —atspaustų gotiszkoms literoms. Neužilgo, kaip raszo knygius parodos komiteto Amerikoje, bus atspaustas teipgi dapildymas "Statistikos" Zanawykuczio. Pagal katalogą lietuwiszkų knygų bus atspaustas sutrumpintas katalogas prancuziszkoje kalboje.

Be to, kaip raszo mums knyginikė Parodos Kamiteto Europoje, atsiųsta yra į Tilžę isz Kauno gub. skrynia su pawyzdžiais naminės ukinįkų iszdirbystės, tarpe kurių randasi gražiai iszmarginta lazda, kurpės etc.

Paryžius, 2 kowo.

Daumantas.

Spaustuwės ir jų darbai Wilniuje.

Pagal atskaitą spaudos užweizdos inspektoriaus, 1899m. musų tėwynės sostapilėj, mieste Wilniuje buwo: spaustuwių, litografijų ir knįgų pardawinyczių 103. Tame skaitliuje spaustuwių buwo 26; knįgų pardawinyczių 27; litografijų 5, stereotipijų 6. 1899m. skaitlius spaustuwių pasidaugino ant 9, litografijų ant wienos, knįgų pardawinyczių ant 6. Darbinįkų dirbanczių tose įtaisose yra 501. Laikraszczių Wilniuje iszeina 6, tame du kasdieniniai. Wisi tie laikraszcziai iszeina maskoliszkoj kalboj. Tegul tik maskoliszkas randas įgaus daugiaus proto, tegul daleidžia lietuwiszką spaudą, o tąsyk lygiai spaustuwių skaitlius, kaip ir knįgų pardawinyczių dar labiaus pasidaugys.

Policistai sumuszė lietuwius.

12 kowo į Wilnių atkako ukinįkai kaimo Newoselo, Trakų pawieczio. Nežinia kuom jie nusikalto policijai, kadangi grįžtant namon, ant priemieszczio Pogulankos, prieszais rando degtinės pardawinyczią, užstojo kelią trys policijantai ir norėjo ukinįkus suaresztuoti. Žinoma, ukinįkai nesidawė ir stengėsi pabėgti. Užgimė musztynės, kuriose policijantai pasinaudojo isz nuogų kardų ir wieną žmogelį gerai apkapojo, bet wisgi kitiems pasisekė isztrukti, suėmė tik wieną. Tą pateku-į į policijos rankas caro taruai teip sumuszė, kad reikėjo jį gabenti į ligoubutį. Tokiu mat budu caro tarnai platina maskoliszką ciwilizaciją!

Norėjo papjauti tarnaitę.

16 d. kowo isz namų kalwyniszkos kollegijos, isz gywenimo barzdaskuczio Blondeso, Wilniuje, antrą walandą naktyj iszbėgo neseniai czia pastojusi ant tarnystes janna tarnaitė su perpjautu kaklu. Policija paėmė merginą ir nugabeno į ligonbutį, bet apie tą atsitikimą tyli, nieko ne garsina. Žmonės pasakoja, buk jai gerklę perpjowė patsai Blondes perpykęs, kad ne pagawo tarnaitės į gywenimą įleistų wagilių, kurie pabėgo, ne spėjo su jais pabėgti wien jų pagelbinįkė, minėta tarnaitė. Ar teisingas wienok tasai paskalas, tylint policijai, ne galima žinoti.

Sutartis Amerikos ir Maskolijos.

Galutinai padaryta sutartis terp Amerikos ir Maskolijos kaslink siuntinėjimo pinįgų isz Maskolijos į Ameriką ir isz Amerikos į Maskoliją. Nuo balandžio mėnesio galima siųsti į Maskoliją per pacztą pinįgus per money orderius, teip kaip tai yra Amerikoj; didžiausi toki money orderiai gali but 100 rubl. Siuntimas pinįgų tokiu budų kasztuos po 25c. nuo kiekwieno 20 doliarų. Rubli amerikoniszkas pacztas skaito po 51, 46c. Siuntimas mažesnių pinįgų į Lietuwą per pacztą atseis pigiaus negu per bankierius, siunczian wienok didesnius pinįgus per bankas iszpuls pigiaus.

Didelė wagysta.

14 d. kowo Wilniuje, į gywenimą turtingo prekėjo R. naktyj įsiweržė wagiliai. Namų sawinį kas gardžiai miegojo, wagiliai isz jo kelinių kiszeniaus iszėmė masznelę, kurioje buwo 1000 rubl. procentinėmis popieroms, penki banko wekseliai po 1000 rubl. kiekwienas. Ant stalo gulėjo deimantinės graznos wertos poros szimtų rublių, bet tų wagiliai ne ėmė. Iszkraustė ir wisas pakawones, bet jose pinįgų ne daug rado.

Mokslas Apie Žemę sugrįžo isz Maskolijos.

"Lietuvos" redakcijos iszsiųstas per pacztą į Lietuvą" Mokslas apie žemę" sugrįžo atgal su paženklinimu cenzuros, jog ta knįga uždrausta. Isz to matyt, kad siųsta p. Naujoko pateko į adresanto rankas tik per ne apsižiurėjimą cenzuros, bet isz tikro maskoliszkas randas kaip draudė pirma, teip jau draudžia lietuwiszkas knįgas, nors jose nieko politiszko ne butų.

Isztrauka isz kankintinio laiszko.

Wiatkos gubernijoj, kur asz esu isztremtu, tokių jau waldžių isztremtų isz wisokių tautiszkų gaiwalų yra labai daug. Miestai ir miesteliai pripildyti inteligentais, po kaimus iszskaidyti darbinįkai. Darbo beweik ne galima rasti, nes waldžia uždraudė mus priimti ant urėdų, o prie dirbtuwių uždrausta mums net prisiartinti. Tai gal norite žinoti, isz ko mintame? Kiekwienas turi gimines, draugus ir geradėjus, kurie ne tik ramina mus laiszkais, bet pagelbi ir materijaliszkai; jei prisiartina badas, iszparduodame iki paskutiniam marszkiniui, o paskui, gawę paszelpą, wėl apsidengiame. Teip ir wėlkame ne wertą pawydėjimo gywenimą. Laiszkai ir paszelpa primena mums, jog ir didžiausiame suspaudime ne ėsame užmirszti, o tas sustiprina dwasią, įgauname wiltį laimingesnės ateitės. Daugelis isztremtų, besigindami nuo bado, pabėgo isz czia, o kaip kokiam pasisekė laimingai prisigriebti į užrubežius. Silpnesni gi nuo wargo įpuolė į sausligę, bet wis rėpliojam ant sawo susirinkimų.

Szalis, kurioje gywename, ne gali lietuwiui patikti. Susiraminimą randame tik laiszkuose, laikraszcziuose ir knįgose, nes jokių kitokių darbų rasti ne galime. Pažinties su wietiniais ponais nė turime, bet pertai ne daug žudome, kadangi wietiniai girtuoklystose ir kazyrose paskendę. Į tą miesto dalį, kur yra fabrikai, politiszkiems isztremtiems ateiti ne walia. Daugumas wietinių gywentojų iszsikraustė į Siberiją, tikėdamesi gero pelno prie dirbimo geležinkelio; mums gi net į Siberiją kraustytiesi ne walia. Esame po globa atsižymėjusio kražieczių skerdynėmis buwusio Kauno gubernatoriaus Klingenbergo, kurisai dabar yra gnbernatoriumi Wiatkoj. Manę iki sziol, kiek galėjo, szelpė brolis, bet ant toliaus atsisakė nuo szelpimo, kadangi pats sirgdamas, wos isztesi ant daktaro ir waistų, o atliekamų pinįgų ne turi. Taigi dabar nežinau nė ką daryti, nė kuom maitytiesi, kad duszia kuno nepamestų. Padawiau praszymą widaus ministeriui, kad daleistų persikelti į Wiatką, kur turėjau pažadėtą wietą buchalterio, bet iki sziol nė jokio atsakymo ne gawau ir jeigu ministeris ne daleis, tai isz tikro atseis badu numirti; sweikata mano wisai silpna. Sziądien neatbutinai reikalingas man draugas, kuris, supratęs mano wargingą padėjimą, atsiszauktu per laikraszczius praszydamas nuo brolių materijaliszkos paszėlpos dėl manęs. Žinodamas, kaip reikalingos aukos ant tėwyniszkų reikalų, asz sau paszelpos nepraszyczau nuo lietuwiszkos wisuomenės, bet kito kelio ant atsigynimo nuo bado ne randu. Tegul broliai ant iszgelbėjimo manęs nuo bado paaukaus nors wieną nuoszimtį to, ką iszleidžia ant swaiginanczių gėrymų!

Brolis.

Lietuwiszki rasztai.

Žemlapis Lietuwiszkai-Latwiszko kraszto 1: 840000 didumo. Iszduotas inžinieriaus A. Macejausko. Sukrauta pas iszleistoją Newsky III. Peterburge. Atmusztas kartografiszko instituto Iljino, Peterburge. Preke 1½ rubl.

Yra tai gana didelio formato musų tėwynės žemlapis. Apima jis ne tik maskoliszką Lietuwą, bet wisus krasztus lietuwiszkos giminės apgywentus, taigi Žemaitiją, Lietuwą, Latwiją ir Prusų Lietuwą. Ant žemlapio paženklinti geležinkeliai, pliantai ir kiti swarbesni keliai. Kaslink wietų, tai tikrojoj Lietuwoj ir Žemaitijoj paženklinti ne tik miestai, bet ir weik wisi bažnytkiemiai. Paženklinti didesni ežerai ir upės. Wietų wardai wisi grynai lietuwiszki. Latwija ir Prusų Lietuwa jau ne teip pilna, bet wisgi užtektinai pilna. Ant paženklinimo rubežių parwų nėra, wiskas atmuszta wienoj parwoj teip kaip ir Latwijos žemlapis. Rods ant žemlapio nėra paženklinimo cenzuros daleidimo, bet kad jis padirbtas, rodosi, rando kasztais užlaikomoj Peterburge. Iljino specijaliszkoj dirbanczioj, žemlapius dirbtuwėj ir maskoliszkam randui ir kad jų krautuwė yra Peterburge, tai reikėtu manyti, jog jisiszleistas su cenzuros žinia. Tas rodytu, lyg kad maskoliszkas randas butų nuolankesnis lietuwiszkai spaudai: jeigu daleido atmuszti žemlapį, tai, rodosi, nėra pamato drausti spaudinimą knįgų.

Isz Cape Town, pietinėj Afrikoj.

Czianykszcziai lietuwiai daugiausiai skaito "Lietuvą"; tas laikrasztis wisiems patinka. Keli musų broliai, patraukti gražaus wardo, buwo parsitraukę "Saulę", kurios laukėme su nekantrybe, bet kada atėjo, pamatėme, kaip ant wardo apsirikome; pagal musų nuomonę, amerikoniszka "Saulė" ne szwieczia, bet iszduoda szeszėlį.

Paraginti "Lietuvos", Cape Town lietuwiai antru kartu sudėjo aukas ant Paryžiaus parodos reikalų ir tai ne centais arba penais bet szilingais. Kas žino, kaip prastai pas mus eina darbai ir kaip maži uždarbiai dabar pietinėj Afrikoj, tas supras, jog mes, prilyginant prie turtų, aukaujame daugiaus negu lietuwiai daugelio kitų wietų. Sudėjome isz wiso L.2—10s. 6d., kas ant amerikoniszkų pinįgų padaro $12.30. Pinįgai iszsiųsti į "Lietuvos" redakciją (wardai aukantojų ir jų aukos yra ant paskutinio puslapio. Red.).

D. Pocius.

Ar tuli wabalai numano apie skailines?

Tuli nuožmi žmonės, kaip antai australiecziai, ne gali suprasti didesnių skaitlinių kaip penkis ir paaiszkinimui didesnių ne turi sawo kalboje nė wardo. Kadangi kaslink proto žmogus stowi ant augszcziausio laipsnio, tai isz to iszpultų, kad nė joki kiti gywi sutwėrimai negali turėti nė jokio supratimo apie skaitlines, Tuom tarpu daugėlis faktų parodo, kad nuomonė ta klaidi ir kad tuli gywuoliai kasliuk supratimo skaitlinių praleukė nuožmius australieczius, buszmanus pietinės Afrikos, andamaujieczius pietinės Azijos.

Garsus angliszkas mokslinczius Lubbock twirtina, jog tuli wabalai moka suskaityti net iki 24. Tą sawo twirtinimą jis paremia szitokiais faktais. Tulos szirszių weislės, dirbdamos korių akutes ant dėjimo kiauszinių, į jas įdeda wisada wieną ir tą patį wabalų skaitlių ant maisto szirszyczių. Paprasta pieskinė szirszė deda į korio akį wieną wabalą, tuom tarpu kitos atmainos deda po 5, kitos 10, penkiolika, net iki 24, bet jau niekada nepaklysta ir tai kiekwiena szirszių atmaina laikosi wisada wieno ir to paties wabalų skaitliaus, akyse

niekada ne buwa jų nė daugiaus, nė mažiaus, nors wietos paprastai yra daugiaus, o tankiai, kada szirszė atnesza paskutinį wabalą, paweikslan 24, jau pirmutinių ne buwa, bet daėjus iki tam skaitliui, daugiaus wabalų į akį nenesza. Atmainų Eumenes pataitės buwa didesnės už patinus ir szirszės žino isz katrų padėtų kiauszinių iszsiperės pataitės, o isz katrų patinai, į akutę pataiczių įdeda 15 wabalų, o į patinų 5 ir tame niekada ne paklysta, laikosi wisada to paties skaitliaus. Teisybė, dėdama kiauszinius pataiczių terp wieno ir kito padėjimo reikalauja dwigubo laiko negu dedant patinų kiauszinius, bet tuom nesiduoda iszaiszkinti, kodėl į pataiczių akutes įdeda 15 wabalų, o į patinų tik 5, kadangi ne wisada ant pagawimo wabalo užtenka lygaus laiko. Taigi isz to wisko matyt, kad szirszės turi sziokį tokį supratimą apie skaitlines, wienos atmainos moka suskatyti iki 10, kitos gi net iki 24, taigi daugiaus negu tą gali suprasti tulos nuožmios tautos gywenanczios dar ant žemės.

Prancuziszkas tirinėtojas ant salos Naujos Kaledonijos, Oceanijoj, p. Delauney wieną kartą užtėmyjo mažą wabalėlį lakiojantį apie banano krumą. Delauney geriaus prisižiurėjęs, patėmyjo, kad minėtas wabalėlis apie sawo parinktą banano lapą daro 6 ratus (taigi tiek kartų aplink jį aplekia) lėkdamas nuo deszinės kairės link ir tą atlikęs, tokį jau darbą ir tiek jau kartų atlieka nuo kairės deszinės link; su tuom pabaigęs, paskui daro wienu ratu mažiaus, taigi aplekia banano lapą penkis kartus, paskui keturis, paskui tris, du ir wieną ir tai lėkdamas sykį nuo deszinės kairės link, paskui nuo kairės deszinės link. Kaslink skaitlinių wabalėlis niekada nepaklysta, wisada padaręs į abi pusi wisą eilę ratų, tupia ilsėtiesi. Taigi jis turi skaitlines suprasti ir moka suskaityti bent iki 42, nes tiek ratų padaręs, nutupia. Kiek kartų Dalauney užtėmyjo minėtą wabalėlį lakiojant, wisada jis, nė ant pusės rato nepaklydęs, apsukęs 42 kartų apie tą daiktą, apie kurį lakiojo, tupė ilsėtiesi. Jeigu wabalėlis ne galėtu suskaityti padarytų apsukimų, turėtu paklysti ir wieną kartą padarytų jų daugiaus kitą gi sykį mažiaus, kadangi niekada nepaklysta ir laikosi wisada to paties skaitliaus, tai turi mokėti suskaityti ir skaitlių suprasti. Kitaip to wisko iszaiszkinti ne galima.

Isz Amerikos.

$1000 už paczią.

Wadowai indijonų Choctawe giminės užgyrė po $1000 mokestį nuo baltwedžių norinczų westi indijones už moteris. Užgyrimą tą dabar užtwirtino ir prezidentas McKinley. Tuom gal užkirs kelią wisokiems dykaduoniams, kurie gaudyte gaudydawo indijoniszkas merginas ir imdawo jas už paczias, kadangi mat indijonės gana turtingos, ant kiek wienos indijonės iszpuola po $5000 turtų. Teip turtingą moterį terp baltweidžių ne teip greit galima surasti, o jau turinti tiek turtų už walkiozo ne tekės.

Sumusze pranaszą.

Gretna, Nebr. Koksai Figgu pradėjo czia garsinti naują mokslą ir sutwėrė tikėjimiszką sektą, kurios pranaszu pats apsigarsino. Jis twirtina, jog merginos apsiwedusios pastoja welniais. Turbut pranaszas buwo jaunas, kadangi daug moterų apleido sawo wyrus ir pristojo prie pranaszo. Tas wienok nepatiko moterų apleistiems wyrams. Tie susirinkę, užpuolė ant pranaszo namų, iszwilko jį isz lowos ir teip įkrėtė į kailį, kad to gal wisą amžį neužmirsz. Po tam patsai pranaszas ir jo pasekėjai isz czia iszsineszdino.

Nelaime akmenu skaldinyczíose.

Huntington, Ind. Netoli nuo czia ėsancziose akmenų skaldinyczíose atsitiko nelaimė. Pritaisytas dinamito szuwis per anksti expliodawo, darbinįkai nespėjo pasitraukti ir lakstanti akmens szmotai užgawo sunkiai tris darbinįkus, apie kurių iszgijimą daktarai abejoja.

Rauples.

Springfield, Ill. Sziaurinėj dalyj Pope pawieczio smarkiai siauczia rauplės ir toj pawieczio dalyj darbar yra 200 rauplėms serganczių. Rauplės smarkiai platinasi Galatine, Hordine, Soline ir Littletone.

Expliozijos.

Erie, Pa. Popieros dirbtuwėse Watsono & Co. atsitiko smarki expliozija, kurios wienas darbinįkas likosi užmusztas, o keturi sunkiai sužeisti.

Laramie, Wyo. Krautuwėse Union Pacific geležinkelio atsitiko smarki gazolinos expliozija, kurios 15 ugnasargių likosi sunkiai sužeistų, o isz jų du sužeisti mirtinai.

Gaisrai.

Argentina, Mo. Sudegė czia dirbtuwės "Kansas City Star. & Foundry Co., kuriose specijaliszkai dirbo wagonus suszaldymui gabenamos mėsos. Blėdį ugnies padarytą skaito ant $150000.

Dwosso, Mich. Siautė czia smarkus gaisras. Prie gesinimo, nugriuwusios sienos du ugnagesiai likosi užmuszti, o du sunkiai apkulti.

St. Louis, Mo. Sudegė czia butelių dirbtuwės Anheuser Bush alaus leidinyczių, per ką 1000 darbinįkų ne teko darbo.

New Brunswick, R. I. Sudegė czia dirbtuwės Consolidated Fruit Jar Co. ir per tai 300 darbinįkų ne teko darbo. Blėdį ugnies padarytą skaito ant $100000.

Baltimore, Md. Sudėgė czia didelės drabužių pardawinyczios Likes, Berwanger & Co. ant 12 ul. Blėdį ugnies padarytą skaito ant $300000.

Providence, R. I. Netoli nuo czia sudegė namai farmero Brassel; ugnyje pražuwo 3 waikų. Jauniausįjį motina iszneszė isz ugnies, bet ir tas teip sunkiai apdegė, kad į porą walandų pasimirė.

Isz darbo lauko.

¶ Oxford, N. Y. Dirbtuwėse Empire Iron Works neužilgio pradės dirbti.

¶ Altoona, Pa. Naujai pastatytose czia stiklo dirbtuwėse pradėjo jau dirbti.

¶ Etna, Pa. Darbinįkams Speng, Chalfaut & Co. dirbtuwių pakelia uždarbį ant 15%.

¶ Sharon, Pa. Darbinįkams Hickory kastynių pakėlė užmokesnį ant 5%.

¶ Chester, Pa. Franklin Forging & Steel Co. pastatys czia naują geležies dirbtuwę.

¶ Ely, Min. Darbai eina czia gerai. Wisose keturiose kastynėse dirba per dienas ir naktis.

¶ New Castle, Pa. Dirbtuwės Pittsburg Steel & Range Co. bus perkeltos į szitą miestą.

¶ Martins Ferry, Oh. Czianykszcziose Laughlino geležies dirbtuwėse dirba be perstojimo.

¶ Bemer, Ala. Czianykszczios geležies dirbtuwės, kurios iszstowėjo per 10 metų, pradėjo dirbti.

¶ Stomford, Con. Czianykszczios Cove Mill dirbtuwės sustojo ir per tai daug darbinįkų ne teko darbo.

¶ Remington Sta. Pa. Dirbtuwes American Tin Plate Co. dabar ardo. Perkelia jas į Irondale, Oh.

¶ Charlotte, N. Y. Czianykszcziose geležies dirbtuwėse, kurias padidino, prasidėjo jau darbai.

¶ Elmira, N. Y. Sztraikas darbinįkų Auot, Pa. kastynių pasibaigė ir darbinįkai sugrįžo prie darbo.

¶ Pottsville, Pa. Darbai kastynėse Reading Coal Co. sumažėjo; dabar czia ne dirba jau pilno laiko.

¶ Shenandoah, Pa. Kastynėse Mahanoy City darbai sumažėjo; dabar dirba tik 3 dienas ant sanwaitės.

¶ Decatur, Ala. Czianykszcziose plieno dirbtuwėse, kurios stowėjo gana ilgai, neužilgio prasidės darbai.

¶ Greensburg, Pa. Kalnakasiams Coultero & Muffo kastynių nuo 1 d. balandžio pakėlė užmokesnį ant 5c. nuo tonos.

¶ Columbus, Oh. pradėjo czia statyti naują geležies dirbtuwę, kuri dar szį metą bus pabaigta ir pradės dirbti.

¶ Beccaria, Pa. Darbai eina czia widutiniszkai lygiai akmenų skaldinyczíose kaip ir kastynėse, tik užmokesnis nedidžiausias.

¶ Pittsburg, Pa. 25000 kalnakasių szito apskriczio kastynių pakėlė sztraiką. Darbinįkai reikalauja didesnio už sawo darbą už mokesnio.

¶ Emsley, Ala. Czianykszcziose plieno dirbtuwėse, kuriose nuo 10 metų ne dirbo, neužilgio prasidės darbai. Minėtas dirbtuwes dabar taiso.

¶ Frankfort, Pa. Czianykszcziose plieno dirbtuwėse pradėjo dirbti su dwiem darbinįkų atmainom. Dirbtuwės gawo daug naujų reikalawimų.

¶ Detroit, Mich. Cigarų trustas nupirko Scotto tabako dirbtuwes ir nuo 1 d. gegužio jas uždaro. 1000 darbinįkų per tai ne teko darbo.

¶ Knoxville, Tex. 300 darbinįkų Knoxville Woolen Mills pakėlė sztraiką, bet paskui pusė darbinįkų sugrįžo prie darbo, wieton likusių priėmė scabsus.

¶ Red Lodge, Mont. Czianykszciai darbinįkai pakėlė sztraiką, kadangi kompanija numažino užmokesnį. Tegul todėl nieks czia neina darbo jieszkoti.

¶ Pana, Ill. Sawinįkai czianykszczių kastynių apreiszkė darbinįkams, jog ne gali ant toliaus mokėti už darbą po tiek kaip dabar. Jeigu darbinįkai ne sutiks ant mažesnio užmokesnio, tai kastynės busenczios uždarytos.

¶ New York. Nuo 1 d. balandžio 50000 czianykszczių darbinįkų užgyrė pakelti sztraikus ant iszkowojimo 9 darbo walandų. Sztraike ims dalywumą wisi organizuoti darbinįkai, kurie dabar dirba po 10 walandų ant dienos.

¶ Alcoma, W. Va. Darbai eina czia ne blogiausiai; užmokesnis po 70c. nuo karo, nuo balandžio pakėlė jį ant 5c., bet darbinįkai tuom nepasiganėdina, reikalauja po $1.00. Jeigu rekalawimo kastynių sawinįkai neiszpildys, darbinįkai ketina sztraikuoti.

¶ Southport, Con. Darbai eina czia ne geriausiai: kada atsiranda darbai ant farmų, tai turtingi farmeriai moka po $1.50 ant dienos, ant mažų farmų užmokesnis wisai mažas. Matyt czia ir fabrikų, bet juose ne geriausiai dirba. Szimtai žmonių czia ne turi darbo ir asz pats sėdžiu jau nuo 2 sanwaiczių be jokio darbo. Stankaitis.

ISZ Lietuwiszku dirwu.

Parodos reikaluose.

Skaitydamas "Tėvynę", noroms – nenoroms tėmijau, kaip yra rupestingas kun. Žilinskas apie reikalus Parodos Paryžiuje, ir kaip kun. Milukas sergsti, kad pinįgai, ant to mierio sudėti, nenueitu ant niekų ("Katalikas"). Dabar gi dalykai pradeda po waliai aikszten iszlysti. Dėl kun. Žilinsko užmaczių, paimti didesnįę wietą — kuri per daug kasztų isztrauktu Lietuwiams —, reikėjo dwi telegramas siuntinėti į Paryžių, kur butu WIENOS buwę gana. Ant iszsiuntimo knįgų į Paryžių teip pat negalima buwo nuo pirklių gauti skrynią už 50c., ale reikėjo užsteliuoti tam tyczią skrynią pas staliorių už 3 dol.; ir dar kas ant galo iszėjo? U gi skrynią pastatė ant kiemo "Tėvynės" ir paliko per naktį; tad tuli žmonės pamatę, kad brangi skrynia lauke szala, sumislyjo jai duoti sziltesnę kur wietą, ir – pawogė. Tad užsteliawo kun. Žilinskas antrą skrynią taip-gi už 3 dol.; na, ir tojė jau pasieks rasi laimingai Paryžių..... Mat nė knįgų iszsiųsti be didelių kasztų p. prizidentas nemokėjo! — Galiaus kn. Žilinskui užsiwarinėjant, 500 dol. tapė į Paryžių nusiųsti ant 4 ypatų wardo; dabar — kaip raszo isz Paryžiaus — wargas yra tuos pinįgus gauti, nes bankas reikalauja, kad tos 4 ypatos parodytu sawo paszpartus; o ar jos turi paszpartus? Ir ant galo ar wisi keturi norės wieną ar daugiaus dienų darbo trotyti? o kad ir trotys, ar užtai nereiks užmokėti? Tai, matote, kaip pinįgai dabojami yra, kad neitu ant niekų?. Kad asz buwau įneszimą padawęs, idant pinįgus siųsti p. Daumantui, kurs mums žinomas kaipo geras Lietuwys ir kurs wienaitiniai pasitarnauja dėl įrengimo Parodos ir kuriam Amerikos Komitetas dawė pilnawalią dėl Parodos įrengimo, tai kun. Žilinskas butinai norėjo klapatus dadaryti kaip komitetui Amerikos, teip lyginai aniems Paryžiuje gywenantiems Lietuwiams, ir matomai rupinosi jų tarpe pagimdyti ermyderius, per kuriuos Parodos dalykai wėl užsiwilkinti galėtu! Ypatingai jam ten rupėjo duoti uždarbį wienai ypatai, kuri dėl kun. Žilinsko isztikama yra, nors daugumas sanarių komiteto ant tos ypatos nepasitiki ir NEGALI pasitikėti. Tai galime numanyti, kaip musų kunįgai, besergėdami yždą Parodos, podraug stengiasi su pinįgais Parodos jeibius kelti. — Taigi asz wieszai dar sykį sakau: Komitetas ne turi tiesos mokėti 6 doliarus už skrynią dėl iszsiuntimo knįgų; ir ant toliaus komitetas neiszmintingai elgsis, jeigu pinįgus siuntinės ant wardo ypatų daugelio, apart ant wardo to, kuriam yra pilnawalė duota.

J. Szliupas,

Diewuoti ir bediewiai.

Kaip matyt isz paskutinių atsitikimų, sunku mums ką nors nuweikti ant tėwyniszkos dirwos, kadangi negalime sueiti į wienybę dirbant ką sujungtoms pajiegoms. Wieni raszo, kalbindami prie wienybės, kiti prie to ragina per prakalbas, žmonelės gi deda centus ant nuweikimo kokio nors darbo; yra wienok gana tokių, kurie nors sawę wadina tautos wadowais, kurie isz jų wadžiojamų žmonių lo į sau krauna ir tunka, kurie prie kiekwienos progos stengiasi sawę iszaugsztinti, o kitus pažeminti, bet su darbais, su aukoms ant wisuomenės labo nepasirodo, ne apwerczia nė mažiausios delelės didelių turtų ant naudos tų, kurie tuos turtus sukrowė; jiems kraunanti turtus žmonelės yra tik melžiama karwė, kuri tol gera, kol jiems pieną duoda, bet jie to pieno neduos iszalkusiam. Ant Paryžiaus parodos reikalų, ant kankintinių beweik ne matėme aukų pralobusių, žmonių aukoms nupenėtų dwasiszkų wadowų, daugumo tokių nupenėtų ne matome nė darbų ant tautos labo. Jeigu tokius tranus iszmestume isz sawo tarpo, ne tik blėdies neturėtume, bet ant tautiszkos dirwos daug daugiaus nuweikti galėtume, nes per iszmetimą butu praszalinti wien tokių darbų stabdytojai. Jie pristatė mums bažnyczių už musų pinįgus ir lupdami neiszpasakytas taxas už mažiausią tikėjimiszką patarnawimą, padarė bažnyczias įnagiu ant krowimo sau didesnių turtų. Už musų pinįgus statytas Diewui bažnyczias gramzdina į skolas, mėto be jokio iszsirokawimo žmonių ant palaikymo bažnyczių sudėtus pinįgus, jas dowanoja airiams, aukautojų, už kurių pinįgus jos pastatytos, wisai nepasiklausę. Toki mat terp musų yra dwasiszki wadowai! Jeigu kas drysta jiems pasipriesztinti, tuos apszaukia bediewiais ir atlikta; prawardžiawimai — tai wisas kunįgų iszsiteisinimas priesz wisuomenę, tai swarbiausios jų rokundos isz parapijų kasos stowio. Jeigu jau reikia ginti wisuomenę nuo pikto, tai ginkime ją nuo godumo wadinanczių sawę dwasiszkais wadowais, kadangi tie bediewiai, koki jie ne butų, dar nepasisawino tukstanczių swetimų pinįgų, neiszmėtė tiek wisuomenės pinįgų. Jeigu jie tą padarys, kuom gana atsižimėjo tuli dwasiszki wadowai, jeigu ant tiek didelės sumos nuskriaus wisuomenę, tąsyk ateis laikas priesz juos per serginėti žmones, iki sziol wienok bediewystės apasztalai doriaus elgiasi už tulus diewotumo mokintojus ir dabotojus, o dar czia reikia pridurti, kad ne apie wisus tų diewotumo apasztalų darbus žinome, daug jų szlykszczių nuodėmių yra slepiamų. Taigi norėtume žinoti, kas musų dwasiszkiems wadowams duoda tiesą stabdyti darbus doresnių ir geresnių tautieczių? Kur yra tų wadowų aukos ant tautos labo? Kur jų aukos ant Paryžiaus parodos reikalų ir ant kankintinių?

M. J.

Laikraszczio reikia.

Man sausio mėnesyje besilankant Pittsburge, tenykszti kuopa Socialistų Lietuwių nutarė du swarbiu dalyku:

1. Suwienyti Lietuwius Socialistus į wieną organizaciją, kuri tokiu budu įgytu pajiegą kaip moraliszką, teip lyginai politiszką bei pinįgiszką. Gera tai idėja, bet gaila, kad darbas suwienyjimo labai po waliai slenka, ir laikraszcziuose iktolaik labai mažai kas buwo raszyta apie tą dalyką. Tokia organizacija galėtu weikti ne tik ant plotų Suwienytų Walstijų, bet teip pat galėtu padirbėti dėl wadawimo Lietuwių tautos isz nasrų Maskolijos. Socialiszkas judėjimas ne tiktai Amerikoje, bet ir Lietuwoje eina didyn, ir laikas jau butu susitwerti drutai organizacijai, kuri tesėtu atlikti darbus ant jos peczių puolanczius. Be organizacijos tas darbas ne gali įgyti swarbos ir triwalnumo. Todėl welytina yra, kad umu laiku wisos kuopos susidėtu į kruwą, aprinktu Centraliszką Komitetą, ir pradėtu sawo paskirtą darbą. Gana jau ilgai Lietuwiai prigulėjo nuo swetimų organizacijų ekonomiszkame krutėjime.

2. Pittsburgo Socialistų kuopa nutarė iszleisti darbinįkų reikalams paskirtą laikrasztį, ir užmanyta buwo gauti dėl to mierio literas (raides) buwusios Mokslo Draugystės, kurios tebguli sudėtos Shenandoryje pas p. Naujuną. Raidžių reikale buwau nukeliawęs į Shenandoah, bet su gailesczíu turiu pasakyti, kad su tenykszcziais Lietuwiais sunku yra susitaikyti: apjakimas tulų regis tą dalyką (gawimą raidžių) papainios. Tacziaus susitelkę į kruwą, Socialistai įstengs ir be to apsieiti. Tiktai swarbesniu yra klausimas: kokio mums laikraszczio reikia?

Abejonės nėra, kad dėl bėganczių reikalų apsznekėjimo pakanka Lietuwiams sziądien iszeinanczių laikraszczių nedėlinių: juk "Vienybė", "Lietuva" ir "Kurėjas" noringai talpina žinutes isz pasikrutinimų dwasios Lietuwių ant tautiszkos ar darbinįkiszkos dirwos. Truksta-gi mums wietos dėl moksliszko isztirinėjimo tiesų ir pareigų darbiujkiszkojo ir tautiszkojo judėjimo. "Lietuvos Darbininkas" yra mėginęs tą spragą iszpildyti, tacziaus jis neįstengia į laiką iszeiti. Tai gi mums reikia mėnesinio laikraszczio, paszwęsto apswarstymui moksliszkam. Gal kas sakys, kad turime "Dirvą"; bet "Dirva" neyra paszwęsta reikalams darbinįkų, ir dar abejotina labai yra, ar "Dirva" atwirai luksztentu bėdas darbinįkų, ypacziai jei raszytojai nepaksztels kunįgėliams į skwerną. Mums reikia neprigulmingo mėnesinio raszto, kaip buwo "Apszwieta". Todėl kwieczíu Socialistus wisotinai apswarstyti tuos dalykus artimiausiuose sawo kuopų susirinkimuose, ir daryti teip, kaip iszmintis paliepia.

Atsiminkite, broliai Socialistai, jog tai yra swarbus žingsnis musų tautos gywenime, ir, jeigu mokėsime tuos reikalus pastatyti ant drutos papėdės, tai be abejonės galėsime sawo tautai didoką naudą atneszti.

J. Szliupas,
421 Penn Ave., Scranton, Pa.

Isz Lynn, Mas.

Darbai eina czia gerai, Lietuwių yra pusėtinas burelis ir nors terp jų nesutikimų nėra, bet užtai ir su tautiszkais darbais iki sziol ne atsižymėjo. Laikraszczių skaitytojų yra tik 3. Jeigu katrą užkalbini užsiraszyti gerą laikrasztį, tai atsako, kad jo nereikalauja, kadangi, pagal nuomonę daugelio czianykszczių lietuwių, laikrasztis reikalingas wien biznieriams ant pasigarsinimo. Mieli broliai! pažiurėkime tik į kittauczius, kurie atliekamą laiką praleidžia ant skaitymo, kaip jie stowi, o kaip mes! szwedai, wokiecziai, prancuzai pastoja foremonais fabrikuose todėl, kad jie už mus labiaus apsiszwietę, musų gi broliams wisur patenka pawojingiausi, sunkiausi darbai todėl, kad atlikti tokių, kur reikia daugiaus proto, ne moka dėl sawo tamsumo. Taigi broliai nesiszalinkite nuo skaitymo iszlawinanczių protą laikraszczių ir knįgų, o per tai pats įgausite daugiaus proto, liausitės niekinę mokslą ir apszwietimą, bet stengsitės jį įgyti, o su tuom galėsite gauti geresnius negu dabar darbus.

Kaip kitų wietų lietuwiai, teip ir mes užsimanėme rinkti aukas ant Paryžiaus parodos reikalų. Nuo geros walios tautieczių surinkome ant to mierio $4.25. Pinįgus nusiuntėme į "Lietuvos" redakciją (wardai aukantojų ir jų aukos yra ant paskutinio puslapio. Red.) Reikia czia pridurti, kad aukų rinkėjui nuo tulų musų brolių atsėjo ir wisokių pludimų iszgirsti, ypacz tame atsižymėjo keli wos pernai atwažiawę isz tėwynės grinorėliai. Szitie mat greitai susiamerikanizawo, žinoma, pagal jų supratimą. Tie paklausti, po kiek paaukaus ant parodos reikalų, užklausė, kaip angliszkai wadina karczemą ir alų (czia mat karczemų nėra, tai grinorėliai nežino ne wardo), o musų spaudos parodos užmanymą sawiszkiai iszplado. Užmirszo tie nabagai, kad pernai, kada nė žodžio angliszkai ne mokėdami czia atkako, tai tiems patiems aukų dawėjams rankas krimto, kad parupintų jiems kur nors darbą, nes butų atsėję badu pastipti. Dabar jie užmirszta ne tik sawo gelbėtojus bet sawo tautą. Argi werta buwo tokius iszgamus szelpti ir gelbėti?. Mieli broliai, meskime tuos bjaurius paproczius ir dirbkime kaip galėdami ant musų wisų labo, kas rasztais, o kas raszyti ne gali, tai tegul darbus szelpia pinįgais.

B. Miglinas.

Bažnyczios katalikiszkų wyskupų sawastis.

Musų broliai dar wis tiki, jog už lietuwių pinįgus statytos bažnyczios yra jų sawasczia ir laiko bažnyczias už musų tautiszkas institucijas. Tuom tarpu jos ne musų, bet swetimtauczių wyskupų, kurie pagal Amerikos tiesas gali su joms daryti, ką tik nori, kaip ir su sawo asabiszku turtu. Tą pripažino szteto Michigano augszcziausias sudas prowoje už bažnyczios sawastį miestelyj North Dorr. terp prigulmingos ir neprigulmingos lenkiszkos parapijos. Taigi, nors už musų pinįgus daugiausiai pristatytume bažnyczių, nors wyskupai, su žmonėms ne galėdami susitaikyti ir niekiausius dwasiszkus wadowus mums duotų, mes, kaip isz augszcziaus paminėtos prowos matyt, ne turime tiesos prieszta rauti, kadangi bažnyczios sawastis yra ne musų, bet wyskupo; jis turi tiesą laikyti tokį sawo pagelbinįką, koks jam patinka, o jeigu jam patiks už lietuwių pinįgus pastatytą bažnyczią padowanoti wokiecziams, airiams arba kitokiems, pastatę bažnyczią ne turi tiesos prieszintiesi, kadangi ji ne jų sawastis. Argi toks surėdymas geras? Nors mums stengiasi įkalbėti, kad bažnyczios yra musų tautiszkos institucijos, bet pasirodo, kad ne teip yra. Už musų pinįgus statytos bažnyczios yra tik kunįgų bizno wieta. Tegul todėl jie jas stato už sawo pinįgus. Juk žmonės ir teip už mažiausią tikėjimiszką patarnawimą turi kunįgui užmokėti. Kiek mums pasitaikė užtėmyti Chicagoj, už tikėjimiszką patarnawimą daug už mus turtingesnių wokieczių pastoriai pasiganėdina daug mažesniu užmokesniu negu lietuwiszkas kunįgas; gėdą daranczių derybų nėra pas protestonus, bet ima jie užmokesnį po atliktam darbui kokį reikalaujantis patarnawimo užmoka. Isz tikro, sawo nepasotytu godumu, bjaurioms deryboms už kiekwieną tikėjimiszką patarnawimą daugelis musų dwasiszkų wadowų žemina ne tik musų tautą, bet ir katalikiszką tikėjimą swetimtauczių ir swetimtikių akyse. Argi to ne mato, argi ne nori suprasti geresniejie kunįgai? Tokios sanlygos, kokiose yra musų bažnyczios Amerikoj, į kurių reikalus nesikisza randas, labiausiai kenkia katalikiszkam tikėjimui, kurio newa dabotoju garsinasi dwasiszkija.

Isz Somerville, Mas.

Tankiai musų broliai per sawo nesupratimą nužudo sunkiai uždirbtus pinįgus. Sztai per Szwentą Juozapą toks atsitikimas buwo ir pas mus: du Juozai, parsigabenę degtinės isz Charlestown, po nr. 27 Ribhardson str. kėlė sawo warduwes, ant kurių užsipraszė draugus. Begeriant, wienas isz sweczių, Juszkauskas, turintis siuwėjų szapą, žinodamas, kad kitas sweczias, Noweckis, nesziojа su sawim wisus pinįgus, sztukawodamas, isztraukė jam isz kiszeniaus wisą pinįgų pundą ir wisiems susirinkusiems parodė. Buwo czia teiposgi feremonas Juszkausko szapos, žydas Bronski. Pamatęs pundą pinįgų, žydas užsimanė juos paweržti. Nudawęs girtu ėsąs, tėmyjo, kada pinįguoczius eis namon. Apie 11 wal. Noweskis ėjo namon ramiai, nieko pikto neisitikėdamas, bet sztai isz užkaborio gawo smugį į galwą, nuo ko puolė be žado ant gatwės. Kada atsigawo, pajuto jog pinįgai ir auksinis lenciugėlis prapuolė isz kiszeniaus. Likosi nužiurėtas žydas Bronski ir jį policija suaresztawo. Isz syk pastatė jį po kaucija $1500, bet sudas kauciją pakėlė iki $3500. Prowa atsibuwo 29 d. kowo. Noweckis yra naszlys, Lietuwoj turi dwejatą waikuczių; iszplėsztus pinįgus, isz wiso $355, susinko per septynis metus dirbdamas prie rubsiuwių gaudamas po $6—7 ant sanwaitės. Dabar lietuwiai renka pinįgus ant lojerio. Noweckis nėprigulėjo nė į jokią tautiszką draugystę ir ant tautiszkų reikalų nė penktuko nėra aukawęs, užtai wisus pinįgus paaukawo plėszikams. Jeigu jis butų sawo pinįgus ant užčėdyjimo padėjęs į banką, tai ne tik jų ne butų pražudęs, bet jie dar butų pasidauginę palukais, kokius bankai nuo padėtų pinįgų užmoka; turėtų ir sweiką, nesudaužytą galwą. Neiszmanančių wienok apie sawo paties naudą paprastai negalima pertikrint; supranta jie apie sawo klaidas por wėlai, kada tų klaidų jau ne galima pataisyti.

A. Ramanauckas.

Isz Brooklyno, N. Y.

Susitwėrė czia lietuwiszka teatraliszka draugystė po wardu "Birutė". Mieriai naujos draugys yra: užsiimti teatraliszkais perstatymais ir szelpti pagal iszgalę tautiszkus reikalus. Ant pirmutinio perstatymo rengiame "Pagirėnų Gobtuwes".

Kaip kiekwienas kad ir reikalingiausias užsiėmimas randa terp mus paczių ne mažai prieszų ir ardytojų, teip yra ir su musų naujai susitwėrusia teatraliszka draugyste. Kas atmena gerai istoriją musų "Susiwienyjimo", tai matė, jog tojė organizacija buwo gana reikalinga, kadangi lietuwiai, neturėdami sawo, glaudėsi prie lenkų "Związko", kurį szelpė ne tik pinįgais, bet lenkams ir sawo dwasią buwo pardawę, o wienok "Susiwienyjimas" daugiaus turėjo prieszų, negu galima buwo tikėtiesi. Tėwynės Mylėtojų Draugystė ant lietuwiszkos dirwos niekam kelio neužstoja, o wienok ir ji turėjo ir turi gana prieszų. Nežingeidu todėl, jeigu ir jauna, silpnutė Birutės draugystė patinka daug stabdytojų ir prieszų: žingeidu but, jeigu but kitaip. Kol ji dar jauna ir silpna, ardytojai ne mažai kenkia: Kas įstabiausia, kad tankiausiai prieszais ant žmonių labo susitwėrusių organizacijų yra tie, kurie isz žmonių ir jų aukų tunka, gerai gywena be sunkas darbo. Asz welyczíaus p. Szpitolnykui, idant jis, jeigu jau ne nori prisidėti prie tautiszkų dar-

bų, tai kad nors kitų darbų ne griautų, ne stabdytu, bet kad gywentų sawo szaltame žmonių užlaikomame kambaryj. Jeigu "Birutė" ir jos sanariai užsipelnys ant iszjuokimo, Tamistai isz to galwos ne skaudės, galėsi juoktis drauge su kitais. Pažiurėkime į musų tautiszką krutėjimą, tai pamatysime, jog wisi tautiszki artojai, wisi aukautojai, ant tautiszkų reikalų warginga iusiai gywena: darbinįkai ima į puslėtus delnus plunksną ir raszo ant wisų naudos, kaip moka. Terp aukautojų ant tautiszkų reikalų ne patinkame nutukusių nuo warguolių aukų musų didžturczių, bet wien warguolius, kurie per kruwiną prakaitą, aukaudami sawo gywastį, pelno dolerį. Mokyti gi tunkanti isz žmonių aukų waikszczioja be darbo nosis užrietę, stato sawę augszcziaus už tuos, isz kurių aukų tunka, iszjuokia dirbanczius ant musų wisuomenės labo. Laikas mums geriaus pažinti tuos musų aukoms nupenėtus geradėjus ir mokėti jiems pagal jų nuopelnus!

J. S. Pruselaits.

Isz Westvillės, Ill.

Kaip buwo garsinta "Lietuvoj", kad jauna czianykszte kuopa Tėwynės Mylėtojų Dr. 25 kowo lėkys susirinkimą su prakalboms, teip tas ir atsibuwo. Pirmsėdis kuopos, Antanas Žibutis, atidarydamas susirinkimą, paaiszkino mierius Tėwynės Mylėtojų Dr. ir ragino brolius, be skirtumo jų nuomuonių, raszytiesi kuo skaitlingiausiai prie tos musų tautiszkos organizacijos.

Antras kalbėtojas, p. Ed. Zanewskis, nurodė, kad kitos tautos augszcziau už lietuwius stowi per mokslą ir supratimą politiszkų reikalų, geriaus atjauczia tėwyniszkus reikalus, per tai ir wisame twircziaus laikosi.

Ant to susiriukimo prie draugystės prisiraszė 15 naujų draugų. Matydami tokį prilankumą, tuli draugai pakėlė užmanymą parengti kitą su prakalboms susirinkimą. Užmanymas likosi priimtu ir nutarta ant 16 d. balandžio parengti balių ir prakalbas. Pelnas isz to bus paskirtas ant tautiszkų reikalų. Nutarėme užpraszyti su prakalboms ir isz kitur prakilnesnius tautiečius.

Mat mes, nieżiurint ant prieszų, darbuojamės kaip bitelės ant tautiszkos dirwos. Kadangi ant atlikimo wisko, ko reikia, truksta mums mokslo, tai nors, aukaudami pinigėlius, gelbėkime sawo prigimtą szalį, kurią slogina bjaurus sziaurės meszkinas! Darbuokimės tik wisi kaip galėdami, stokime wisi apgynime sawo tiesų, gelbėkime wiens kitą kaip pridera broliams! Kada stosime wisi už wieną, o wienas už wisus, tąsyk ne įweiks mus nė joks prieszas, nors jis butų szimtą kartą galingesniu negu dabar. Jeigu musų szalį sziądien slogina maskoliai, tai todėl, kad terp mus nėra nė tautiszko supratimo, nė wienybės, wietoj kowoti su musų tautos prieszais, mes pats terp sawęs ėdamėsi ir kowojame, ne wienas lietuwys padeda prieszams persekioti sawo brolius. Teip yra tik terp mus, bet nėra to niekur terp apszwiestesnių tautų; todėl tai mus tas tik ne persekioja, kas persekioti ne nor.

Komitetas.

Isz Waterbury, Conn.

19 d. kowo persiskyrė su sziuom swietu musų brolis Banys; paliko paczią ir dwi mergaiti dideliame warge. Kadangi welionis ne prigulėjo nė į jokią draugystę, o pinigų ne paliko, tai ant laidotuwių reikėjo daryti kolektą. Kadangi wisi aukawo, tai surinko $41.00; miestas pridėjo nuo sawęs $17.00, tai pinigų buwo užtektinai ant palaidojimo. Mat musų lietuwiai jau pradeda suprasti, jog reikia gelbėti nelaimingą kiekwiename atsitikime. Prabaszczius teipogi tikisi padarįs didelę geradėjystę, nes dawėsi nuderėt nuo $12 ant $5, nors mums rodosi ir tai gawo net per gerą užmokesnį.

Musų mokslainę ne daug waikų lanko, daug mokintinių, y pacz šumanesnių, apleido lietuwiszką mokslainę ir persikėlė į publiszką. Tie pasakoja, buk lietuwiszkoj ne gerai mokina, kadangi lygiai jos direktorius, kaip ir mokytojas pats ne kiek daugiaus už waikus iszmano; girdi lietuwiszkoj, apart katekizmo, mažai ką mokina daugiaus, o to waikams neužtenka. Kaip žmonės pasakoja, musų lietuwiszkoj mokslainėj, ant įwarymo proto net per tankiai wartoja ewangeliszką įnagį.

Juodwarnis.

Isz New Britain, Conn.

Czianykszcziai lietuwiai gana gražiai gywena, nėra terp jų tokių nesutikimų kaip kitur. Turi jie czia sawo bažnyczią ir kleboniją. Yra ir lietuwiszka Szw. Juozapo draugystė, kuri materijal szkai labai gerai stowi ir Ukėsų (citzins) Kliubas, prie kurio priguli karszti lietuwiai ir suprantanti apie politiszkus reikalus. Geresnių laikraszczių skaitytojų czia teiposgi yra diktai, wien "Saulę" dabar mažiaus patinki. Rengiasi czia susitwerti kuopa Tėvynės Mylėtojų Dr-tės, o gal ir Susiwienyjimo. Netruksta wienok ir trukdytojų gerų užmanymų.

Kas link biznių, lietuwiai czia stowi ne augszcziausiai: yra 3 karczemos, 1 walgomų daiktų pardawinyczia; wisi biznieriai yra geri tautiecziai. Yra czia wienok diktai tokių, kurie nė jokių lietuwiszkų laikraszczių ne skaito, o jeigu jam pasiulai, tai net ne gražiai užkeikia.

Piligrimas.

Lietuwiszkos gramatikos reikaluose.

Nr. 11 "Tėvynės" kun. Kaupas pranesza, jog pagal nutarimą "Susiwienyjimo" seimo 1896 m., "Susiwienyjimo" kasztais bus ant galo iszleista, suprantama kiekwienam, "Lietuwiszkos kalbos gramatika". Paraszymu jos užsiima studentas A. isz Dorpato ir žinomas filologas ir žinowas lietuwiszkos kalbos Jablonskis. Ant szitų wyrų galime pasitikėti, kad jie sawo užduotę atliks gerai ir lietuwiai ant galo sulauks gerą ir praktiszkai sutaisytą sawo kalbos rankwedį.

Isz Scranton, Pa.

Ant Capouse ave. stritkaris suwažinėjo 7 metų waiką lietuwės Marcinkewyczienės. Kompanija siulė $50 ant palaidojimo, bet motina reikalawo $4000; kompanija ant to nesutiko ir nieko ne dawė. (Kompanijos geru niekada ne moka atlyginimo už žmogaus gywastį. Red.). Motina ketina skųsti į sudą. Jau ketwirtą lietuwiszką waiką suwažinėjo ant tos paczios ulyczios, o dar nė už wieną kompanija neužmokėjo nė cento atlyginimo.

I. Petrikis.

Kankintinių reikaluose.

Asz jau ėsu aukawęs ant nukentėjusių už lietuwystę musų brolių, todėl turiu tiesą ir balsuoti prie rinkimo komiteto aukų dalinimui. Asz pritariu daugumui ir paduodu sawo balsą už sekanczius kandidatus: Prez.–Drą Szliupą; sekr.–Szerną ir kasierių–A. Olszewskį.

A. Kaunas.

Philadelphios Susiwiemyjimo kuopai.

P. S. L. A. kuopa, nr. 11 "Tėvynės" sako, buk "Lietuva" ją bara už rasztą p. Butkaus, patilpusį "Tėvynėj" ir buk "Lietuva" ne norinti, kad aukos nuo minėtos kuopos plauktu toliaus.

Mieli broliai! "Lietuva" ne bara, kadangi barti ne turi tiesos, bet wien nupeikė minėtame p. Butkaus raszte iszsitarimą, kad jeigu į komitetą patektų D-ras Szliupas, tai philadelpiecziai atsisako. Tokiu reikalawimu, ne paisant ant norų kitaip mananczių aukautojų, juk tik tuos kitus galima nubaidyti nuo aukawimo.

Toliaus "Lietuva" nupeikė, kad philadelphiecziai atsiliepė su sawo reikalawimu tąsyk, kada rinkimai artinosi prie galo ir tuli rinkėjai reikalawo, idant komitetas užsiimtu siuntimu surinktų ant kankintių naudos pinigų. Kiekwienas turi tiesą statyti sawo laike sawo kandidatus, bet nieks ne turi tiesos gazdyti, kad jeigu jo kandidatas ne bus iszrinktu, tai atsiims sawo aukas. Statant besibaigiant rinkimams naujus kandidatus, juk mes niekada rinkimų ne pabaigsime, o kankintiniams ne gelėsime duoti nė tų aukų, kurios jau nuo seniai gali musų redakcijose.

Isz wisur.

‖ Pereituose metuose isz Wokietijos iszsineszdino 23740 iszeiwių. Isz to 19000 iszsikraustė į Suwienytas Walstijas sziaurinės Amerikos.

‖ Turkijos randas uždraudė gabenimą amerikoniszkos kiaulienos į Turkiją. Amerikoniszkas pasiuntinys užprotestawo tą padawadyjimą ir pareikalawo nuėmimo uždraudimo.

‖ Prie iszbandymo naujo torpedinio laiwo Cherbourgo (Prancuzijoj) porte atsitiko garinio katilo expliozija, kurios penki jurinįkai likosi baisiai sudraskyti, kiti gi szoko į jures ir prigėrė.

‖ Azijatiszkas maras siauczia wis labai smarkiai mieste Kalkutoj, Indijose. Pereitos sanwaitės utarnįke nuo jo pasimirė 217 žmonių; naujų gi apsirgimų tą wieną dieną buwo 159.

‖ Australijos pakrantėse pereitos nedėlios dieną susidaužė pakranczių pasažierinis garlaiwys "Glenenge". Isz buwusių ant jo žmonių tik 32 iszsigelbėjo, kitigi, kelios deszimtys pasažierių ir jurinįkų, prigėrė.

‖ Pagal angliszko rando garsinamas žinias, Indijose 5 milijonus gywentojų reikia maityti, kadangi be to jie turėtu į porą dienų numirti nuo bado. Paszelpos ant maisto reikalaujanczių yra 10 syk daugiaus.

‖ San Domingo pakrantėse, prieszais portą susidaužė prancuziszkas garlaiwys "Georges Croise". Ant jo, apart galwijų paskirtų dėl Kubos, buwo 80 pasažierių. Isz jų tik 4 prigėrė, kiti gi iszsigelbėjo.

‖ Ne toli Altar Tchurt, ant Wladikaukazo geležinkelio, Maskolijoj, susimuszė pasažierinis trukis su taworiniu. Prie to susidaužė keli wežanti kerosina wagonai; kerosinas užsidegė ir wagonai su wisu sudegė. Abudu maszinistai ir daug pasažierių prie to sudegė.

‖ Lietuwoj žmonės prie įsipjowimų tankiai ant apstabdymo kraujo tekėjimo wartoja wortinklius; tuom tarpu, kaip pasirodo, waistas tas yra pawojingas. Sztai wokiszki laikraszcziai paduoda, kad miestelyj Fischau szinkorius, ant įpjowimo wietos uždėjo wortinklius, bet nuo jų užsinuodino kraujas, nuo ko jau ir daktaras iszgelbėti ne galėjo, žmogus ant rytojaus pasimirė.

‖ Warszawoj policija susekė wietą, kur spaudinosi paslaptas laikrasztis "Robotnik" ir spaustuwę issnaikino. Matomai iszleistojai laikraszczio buwo pasirengę, kad policija gali sarasti spaustuwę, kadangi jie turėjo ir kitą: numeris laikraszczio wėl iszėjo paskirtame laike. Ant spaustuwės policiją užwedė wienas netikęs organizacijos sanarys. Ant rytojaus po isznaikinimui spaustuwės rado jį ne gywą ant ulyczios su perdurta krutine. Lenkai mat geriaus moka bausti skundėjus negu lietuwiai.

‖ Isz wisų ciwilizuotų krasztų labiausiai apie gywentojų sweikatą rupinasi Japonijos randas. Ten isz nesweikų wietų likosi rando kasztais perkelti ant sweikų plotų dideli kaimai ir miestai. Dabar antai toks atsitikimas buwo ant salos Formozos, kuri porą metų atgal likosi paweržta nuo Chinų. Czia nauji waldonai, japoniecziai, persitikrinę, kad miestas Tekhan stowi ant ne sweikų klampynių ir todėl mieste siauczia sziltinės, su wisoms trioboms, gywentojais ir jų turtais rando kasztais perkėlė miestą ant sweikos wietos.

‖ Warszawoj, ant geležinkelio stacijos susimuszė dwi lokomotywos, prie ko maszinistai likosi iszmesti ant kelio. Netekusi wedėjo wiena isz lokomotywų, bėgo keliu ir 6 wiorstus nuo Warszawos užbėgo tiesiog ant bėganczio į Warszawą pasažierinio trukio. Susimuszimas bawo baisus: lokomotywa ir dalis wagonų pasažierinio trukio susidaužė. Prie to 7 žmonės likosi užmuszti, o 14 sunkiai apkulti Nelaimė atsitiko priesz patį tiltą, jeigu butu ant tilto susitikę, nelaimė butų buwusi dar didesnė, nes iszszokę isz rėlių wagonai, butu nupuolę su pasažieriais nuo augszto tilto.

‖ Gywenantis kaime Kornilowka, netoli Kijewo, Maskolijoj, ukinįkas Awramczenko, įgawęs proto sumaiszymą, iszrėdė nuogai wisą sawo szeimyną, taigi paczią, 17 metų dukterį, du sunu, iszwedė wisus laukan, suklupdė ant sniego ir liepė giedoti giesmes, o pats galando peilį, idant, kaip Abrahomas, papjauti ant Diewo garbės wisus waikus ir paczią. Spėjo wienok papjauti szunį ir wieną sunų, nes tas nepaprastas nakties laike giesmes ant lauko iszgirdo kaimynai ir pamatę ką beprotis daro, iszweržė antrą sunų, kurį rengėsi teiposgi papjauti; patį Awramczenką suriszo ir nugabeno į Kijewą, kur jis likosi patalpintas beproczių namuose.

‖ Ant Didžiojo oceano susidaužė garlaiwys "Hupeh". Ant jo buwo 60 jurinįkų ir tulas pasažierių skaitlius. Jurinįkai isz laiwo medegos sukalė du trotu ir ir ant jų susėdo žmonės. Wos wienok nuplaukė kiek nuo nelaimės wietos, wilnys apwertė trotus ir žmonės supuolė į jures. Matomai rėkinai (žmogėdės žuwys) nuo pats pradžių plaukė paskui trotus, tikėdami nuo jų gauti gerus pietus, nes tuojaus pradėjo graudyti supuolusius žmones; jurių pawirszius paraudonawo nuo žmonių kraujo. Wien kapitonui su 10 jurinįkų pasisekė užsirangyti ant apwirtusio troto, kitus gi wisus žmonis sudraskė rekinai. Esanczius ant troto žmonis iszgelbėjo pro szalį plaukiantis japoniszkas garlaiwys "Chiugiu".

NAUJI ISZRADIMAI.

‖ Prancuziszkas inžinierius Mercadier iszrado budą, kaip wienu telegrafo dratu ant syk siųsti į wisus krasztus ne wieną, bet daug telegramų. Pamatus to jis isz reiszkė priesz Paryžiaus mokslo akademiją. Bandawones atliko terp Pau ir Paryžiaus ir jos su wisu buwo užganėdinanczios: ant syk wienu dratu iszsiuntė 24 telegramus, ant ko dabar reikia 24 dratų. Pasinaudojant todėl isz Mercadiero budo, wieton tiesti daug dratų ant telegrato linijos, užtenka wieno drato.

‖ Amerikos kariszkų laiwų iszbandymo stacijoj Indian Head daro dabar bandawones su nauju iszradimu ant apszwietimo didelių oceano plotų. Iszradimas tas yra tai didelės bombos pripiltos kerosinu. Iszszautos jos isz kanuolių, susidawusios į wandenį, truksta, ėsuntis widuryj kerosinas užsidega. Turint tokias bombas, nereiks ant lawių ant apszwietimo oceano turėti elektriszkas įtaisas, kurios prieszui nurodo, kur yra laiwas. Kerosiniės bombos yra daug pigesnės ir parankesnės už elektriszkas prietaisas.

‖ Mieste St. Paul, Min. yra ant parodos nauja maszina iszrasta wietinio inžinieriaus. Ant warymo jos ne reikia nė garo, nė elektrikos, nė kitokios isz sziądien wartojamų pajiegų, waro czia maszina sunkumo pajiega, kokia iki sziol mažai isznaudota. Sykį paleista maszina eina teip ilgai, kol ne pagenda. Kaip isz radėjas sako, pajiega ta yra pigiausia isz wisų iki sziol žinomų ant warymo maszinų. Ją galima pritaikyti prie warymo wisokių maszinų ir kaip jis tiki, ji iszwarys anglis isz dirbtuwių. Ar isz tikro teip bus, sunku pasakyti; ne reikia wienok užmirszti, jog amerikonai mėgsta labiaus iszgirti sawo iszradimus negu jie werti.

‖ Prancuziszkas pulkaunįkas Daudetau padirbo naują karabiną, kurisai, kaip pasirodė ant atliktų bandawonių, užpakalyj palieka wisus iki sziol kur nors wartojamus karabinus. Jais bus apginkluota prancuziszka kariauna. Wamzdis naujo karabino turi tik 6, 5 milimetrus (skylė jo mažesnė negu rewolwerių) diametro, magazynuose gi yra po penkis patronus. Galima isz jo szaudyti lygiai pawieniais szuwiais kaip ir isz magazyno, kaip kas nori. Pajiega szuwio neiszpasakytai didelė: iszszauta kulka nuo dwiejų wiorstų perlenda perdėm per wisą arklio kuną nuo galwos iki uodegai ir dar iszlindusi turi tiek smarkumo, kad gali perlysti per wisus kaulus už pakalyj arklio stowinczio žmogaus.

Klaidos atitaisymas.

N. 12 "Lietuvos", korespondencijoj isz Newarko, įsiskwerbė klaida: ten paduota, jog Gražinos Moterų Dr. ant 5 d. gegužio nutarė parengti balių su prakalboms, kas yra klaida: balius tas nutartas ant 12 d. gegužio.

SENŲ GADYNIŲ

Isnyke gyvi sutvėrimai.

Pagal Hutchinsoną.

(Tąsa.)

reikėjo gintiesi šitiems beginkliams ir mažai išmanantiems sutvėrimams; ne prigulėjo jie nė prie drutų, tai vienaitinis jų atsigynimo ginklas nuo priešų buvo, pajutus tokį, pabėgti. Kad uosles turėjo geras, kaip matyt ant smegenų, tai iš tolo užuodė priešą ir galėjo nuo jo pabėgti, o kaip matyt ant kaulų, buvo jie gana greiti. Atmaina *Phenacodus Wortmani* turėjo ilgas ir laibas kojas. Šitas sutvėrimas buvo didumo didelio šuns, galvą turėjo mažesnę, kaklą trupą. Pirmutinės kojos buvo trumpesnės už paskutines. Kojos, iš savo pavidalo, panašios į kojas tapyrų ir nosaragių arba rinocerų, bet turėjo iš kraštų po du nesiekiančiu žemės pirštu. Uodegą turėjo tokią kaip katės. Kaslink maisto, šitas sutvėrimas maitinosi viskuom, teip kaip kiaulės.

Veislė *Meniscotherium* turėjo tris mokslinčiams pažįstamas atmainas; gal jų buvo ir daugiaus, bet kitų atmainų liekanų iki šiol neužtiko. Liekanų šitų žvėrių randa daug eoceno sluogsniuose Vasach kalnuose, šiaurinėj Amerikoj. Atmaina *Meniscotherium chamense* buvo ne didesni už lapę. Snukį turėjo trumpą, akis dideles. Kojos trumpos, teip paskutinės kaip ir pirmutinės vienokio ilgio; nugara lygi teip kaip nugara šunų. Uodega dideli ir ilga. Kaslink maisto, maitinosi, rodosi, tik augmenimis, taigi žole.

Šitie sutvėrimai, nors teip nepanašus į arklius, yra vienok arklių seniausiais pratėviais, musų laikų gražus arkliai paeina nuo šitų silpnų, mažų ne gražių labiaus į katę negų į arklį panašių menko proto sutvėrimų. Dabar peržiurėsime išnykusius sutvėrimus vėlesnių laikų, iš savo pavidalo panašesnius į šiądien ant žemės gyvuojančius arklius. Šiądieniniai arkliai ir tie, kurie gyveno drauge su žmogumi priešistoriškų laikų, atsirado ant žemės pleistoceno laikuose. Kaip mokslinčiai, tirinėdami liekanas randamas žemės sluogsniuose, persitikrino, išsivystymas arklių nuo penkpirščių pratėvių iki dabar, kaip jau pirmiaus paminėjome, atsibuvo dviejose vietose: Europoj ir Amerikoj. Paskutinėj mokslinčiams geriaus pažįstamas bėgis arba išsivystymas tų sutvėrimų, kadangi mat čia užsiliko daugiaus liekanų. Liekanų tokių ypač daug randa apliųkinėse Uolinių kalnų sluogsniuose pasidarusiuose vietoj buvusių čia ežerų, į kuriuos visokių gyvuolių kunus sugabeno tekanti vandens, laidojo ant dugno, o vandenų nešamas dumblas uždengė juos kaip kapuose ir apsaugojo nuo draskančių tulaikų sutvėrimų.

Seniausias iš tokių, ežerų užimančių didesnę dalį Wyomingo ir Utahos, išbuvo teip ilgai eoceno laikuose kaipo ežeras, kad į jį upių suneštos pieskos ir dumblo sluogsniai turi dvi myli storio. Čia tai rado liekanas vieno iš seniausio arklių giminės gyvuolio, bet iš savo pavidalo panašaus jau į arklį, ne tokio kaip pirmiaus aprašyti, terp kurių ir dabar gyvuojančių arklių ant pirmo pažvilgio nė jokio panašumo ne matyt. Sutvėrimą tą panašų į tikrą arklį profesorius Marsh praminė vardu *Orohyppus*.

Į rytus nuo Uolinių kalnų, viduryj trečiaeilinio perijodo buvo kitas ežerų baseinas užimantis Dokotą, Nebraską ir Colorado; sluogsniuose pasidarusiuose vietoj tų ežerų randa daug praėjusių laikų sutvėrimų kunų, o tame ir kunus išnykusių arklių veislių. Trečias myoceno laikų ežeras yra į vakarus nuo Mėlynųjų kalnų, užimantis rytinę dalį Oregono. Sluogsniuose pasidarusiuose vietoj to ežero profesorius Marsh pirmą kartą užtiko liekanas sutvėrimo arklių skyriaus, kuriam davė vardą *Myohyppus*.

Pabaigoj trečiaeilinės ėros, ypač plioceno laikuose, prisiveisė diktai tipų arklių veislės ir jų kaulų vandens ne mažai sugabeno į sluogsnius ant šiaurinės Amerikos ežerų dugno suklotus. Didžiausias iš tokių ežerų, žinoma, dabar išdžiuvusių, buvo ant vakarinio šono Uolinių kalnų ir traukėsi nuo Dakotos iki Texaso; jo šiaurini dalis užima senus myoceno sluogsniuš. Kitas plioceno laikų ežerų baseinas, kurio rubežiai tikrai dar nežinomi, traukėsi ant senų trečiaeilinės eros sluogsnių Oregone, teiposgi Dakotoj, Nebraskoj ir Kalifornijoj. Visuose tuose sluogsniuose randa liekanas žvėrių arklių skyriaus; daugiausiai vienok jų randa pakrantėse upės Niobrara, Oregone. Tuose tai sluogsnniose užtiko liekanas *Equs Fraternus*, kuris mažai kuom skiriasi nuo europeiško tipo praminto vardu *Equs caballus*..

Seniausia arklių veislė Amerikoj yra tai teip mokslinčių praminta *Eohyppus* (žinoma, phenacodus yra senesnis, bet jis yra tik arklių pratėviu, bet dar neišsidirbęs, ne įsiveisęs į arklį, tik vėliaus iš jo išsiveisė arklių tipai). Vardas tas paimtas iš grekiškos kalbos: *eos* reiškia aušrą ir *hyppus* arklį. Iki šiol pažįsta kelias atmainas, vienok visi žvėrys, kaslink didumo, ne didesni už vidutinį šunį. Kaip kiti senų laikų turinti nagas žvėrys ir eohyppus turėjo 42 dantis; kruminiai dantys turėjo trumpus gumbus. Ant pirmutinių kojų turėjo jis keturis pilnai išaugusius pirštus, o penktas buvo sunykęs; ant paskutinių kojų buvo tik trys pirštai, iš ko matyt, kad čia arklių giminė pradėjo skirtiesi nuo kitų naguočių žvėrių. Pečių kaulai atskirti, bet vienas iš jų mažesnis. Tolesnį virbalą persikeitimuose padaro *orohyppus* (iš grekiškos kalbos; *oros* reiškia kalną ir *hyppos* —arklį); liekanas jo rado Uoliniuose kalnuose. Šito persikeitimai neznaimus; išnyko su visu penktas sunykęs pas rohyppą pirštas ant pirmutinių kojų. Tas išnykęs pirštas atsako nykščiui. Persikeitimas arklių veislės matote ant žemiaus stovinčio paveikslėlio.

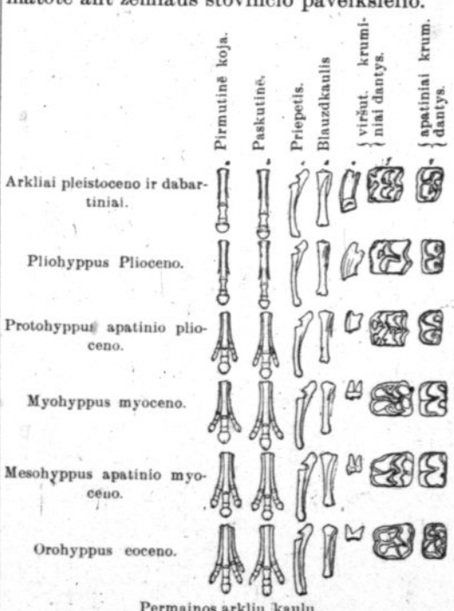

Permainos arklių kaulų.

Čia matote, jog seniausių laikų arklys orohypus turi ant pirmutinių kojų keturis pirštus, ant paskutinių gi tris. Vėlesnių laikų mesohyppus turi jau ant abiejų kojų po tris pirštus; dar vėlesnių laikų myohyppus ir protohyppus ne daug dar persikeitė, vien kraštiniai pirštai eina mažyn ir vidurinis vis didinasi; už tai pliohyppus nužudė jau pirštus ir į jų vietoj gavo vieną nagą kaip ir šios dienos arkliai; arkliai pleistoceno laikų jau iš savo kuno sudėjimo mažai kuom skiriasi nuo šios dienos tos veislės žvėrių.

Ant paveikslėlio matote, kaip keitėsi svarbiausi atskirianti nuo kitų žvėrių arklių veislės kaulai ir dantys, iki daėjo iki tų, kokius turi dabar gyvuojanti arkliai, bet ant to paveikslėlio ne matyt kaip žvėrys arklių veislės ėjo vis didyn. Liekanas orohyppo profesorius Marsh rado viduriniuose sluogsniuose eoceno drauge su kaulais aprašyto pirmiaus dinocero; jis buvo truputį didesnis už orohyppą ir panašus į jį. *Hyracotherium* Europos ir Amerikos netoli dar atsiskyręs nuo orohyppo, bet už jį gražesnis ir didesnis už phenocodą. Ar hyracotherium buvo dry-

Skeletas Hyracotherium venticolum.

žas, kaip parodyta ant paveikslėlio, apie tai negalima tikrai pasakyti, kadangi pilno jo paveikslo nieks iš dabartinių mokslinčių ne matė.

Apatiniuose sluogsniuose myoceno surado daug kaulų arklių skyriaus sutvėrimo, kuriam mokslinčiai davė vardą *Mesohyppus;* tuose jau sluogsniuose randa ir liekanas brontotherijų, pirmiaus jau aprašytų. Toliaus, vėlesniuose sluogsniuose randa Amerikoj liekanas *Myohyppo*. Šita veislė stovi artymoj giminystoj su gyvenusia Europoj forma mokslinčių praminta *Anchitherium*. Myohyppo pažįsta kelias atmainas ir visos jos didesnės už mesohyppą. Kaslink didumo, jie buvo didelių avių ugio. *Protohyppus* dar labiau panašus į šios dienos arklius kaslink savo pavidalo; Europoj artyma jam forma buvo *Hypparion*. Protohyppų buvo kelios atmainos; tulos atmainos buvo jau šios dienos asilo didumo; Europos hypparion buvo beveik tokio jau didumo.

Hypparion
Laukinis arklys.

Kaip matote ant paveikslėlio, kur parodyti persikeitimai kaulų žvėrių arklių skyriaus, hypparion ant kojų turėjo po tris pirštus, bet abudu kraštiniai buvo trumpesni, taigi vaikščiojant, turbut, jie nesiekė žemės, ją siekė vien ilgesnis vidurinis pirštas. Viršutiniai kruminiai dantys pasidarė augštesniais ir per tai pastojo panašesniais į šios dienos arklių dantis. Plioceno sluogsniuose randa liekanas arklių skyriaus tipo dar labiaus prisiartinusio prie šios dienos arklių;

(Toliaus bus.)

Wietines Žinios.

—o—

— Likosi inkorporuota nauja lietuwiszka draugystė "Lietuwiszka paszelpos Szw. Izidoriaus Artojaus Dr." South Chicagoj. Inkorporatoriais yra: Simanas Žilinskas, Wincentas Pfyszia (?) ir F. J. Arszancki.

— Pereitos sanwaitės Chicagoj sudegė puikus Columbia teatras. Blėdį ugnies padarytą skaito ant $200000. Ugnis užgimė po pietų, kada teatre parodymo ne buwo, todėl wiskas apsiėjo nors be žmogiszkų aukų.

— Chicagos plytų dirbtuwių sawinįkai susidėjo į trustą, kurio kapitalas siekia $9000000. Galima tikėti, jog dabar pakils prekės plytų Chicagoj, o gal trustas bandys numažinti ir darbinįkų uždarbį.

— Kaip laikraszcziai paduoda, D-rui Honghtonui, kuriam atsėjo stoti į sudą, pasirodė dwasia, kuri jį persergėjo, kad jeigu sude kreiwai prisieks, tai numirs. D-ras isz baimės, kad ne numirtu, liudyjo teisingai. Kaszin ar be pagazdinimo dwasios butų kreiwai liudyję? Mums rodosi, kad ant iszreiszkimo teisybės ne reikia nė gazdinimo, kadangi tas yra priderystė kiekwieno žmogaus, tik mat ant swieto mažai yra žmonių, kurie sawo priderystes pildytu, kaip reikia.

— Policija suaresztawo jaunus wos deszimties metų wagilius, Johną Ryan ir Rodgersą Russel. Minėti waikai pradėjo nuo wogimo knįgų mokslainėj, kurią laukė, bet kad czia reikėjo dar mokytiesi, kas waikams nepatiko, tai apleido mokslainę ir namus, apsigyweno wagilių olose ir mito isz to, ką pawogė. Policija wienok juos surado, suaresztawo ir pastatė po kaucija $500. Be abejonės sudas nusiųs juos į pataisymo įtaisas.

Draugysczių Reikalai.

Lietuwiszkas Piknikas.

Chicago, Ill. Draugystė Sz. Jono turės savo pikniką 1 d. liepos, 1900, Reissing Grove Parke prie Desplaines ave. River Side, Ill. Dėltogi meldžia kitu visu draugysczių idant su savo piknikais pasirinktu kitą dieną, teip idant vieni ant kitu piknikų galetume atsilankyti.

Dr-tė Sz. Jono.

Chicago, Teisybės Milėtojų Dr-tė laikys savo prieszmetinį susirinkimą K. Liaudanskio salėj, 3301 S. Morgan ul., nedėlioj, 8 d. balandžio, 1ma val. po pietu, ant kurio bus apsvarstyti svarbus reikalai ir rinkimas virszinįkystės. Dėltogi kiekvienas sanarys tur pributi. Naujiems įstojimas tik 1 doleris.

Dr-tė T. M.

Antras metinis Balius.

Brooklyn, N. Y. 21 balandžio, salėje po nr. 101—103 Grand st. Dr-tė D. L. K. Gedimino tures savo antrą metinį balių, ant kurio visus lietuvius ir lietuvaites užkvieczia atsilankyti.

Komitetas.

Latwiu Dr-tes Balius.

Boston, Mass. Latvių Draugystė turės savo baliu seredoj, 18 balandžio, 1900, saleje Roxbury po nr. 20 Conant st. Boston, Mass. Įženga vyrui su motere $1.00, įženga pavienėms moterims ar merginoms 25c. Wisus lietuvius ir lietuvaites kaipo savo draugbrolius ir draugseseris szirdingai kvieczia atsilankyti.

(13—4) Komitetas.

Nuo naujos parapijos Chicagoje.

Wakarinės Chicago miesto dalies lietuwiai, ant wisotino susirinkimo laikyto 31 d. kowo reikale naujos parapijos, galutinai nusprendė pradėti darbą įkurime naujos parapijos, po wardu Apweizdos Diewo, Chicagojo. Ant to iszrinko pilną administracija isz 16 ypatų:

Prez. Jonas Petroszius, 46 W. 18-th St.
Vice-prez. Winc. Luberskis,
Sekretorius, Selwestras Dargewyczia,
Kasierius, Jurgis Balczaitis.

Į komiteta;

Jonas Aglinskis,
Jonas Sėmaitis,
Franciszkus Surwilas,
Domininkas Voinskis,
Andriejus Jurgaitis,
Aleksandra Monkewiczia,
Powilas Jowaiszas,
Teofilius Radawiczia,
Juozupas Zubawiczia,
Juozupas Czepkauskis,
Wincentas Urbonas,
Tadeuszas Globis.

Wisi wirsz minėti wyrai sudėjo po $100.00 (sykiu $1500.00) ir tuos pinigus paguldė bankoje "Northern Trust Company" kaipo "bondsus" ant apsaugojimo toliau renkamų pinįgų ant statymo naujos bažnyczios. Sudėtų pinįgų negalės iszimti isz bankos nė-wienas nė wisi komiteto sanariai be suszaukimo wisos parapijos mitingo. Kolekta jau prasidėjo nuo 4-d. szio mėnesio. Kolektoriai turi su sawim paliudyjima nuo wirsz minėtos bankos, kurioje yra jų sudėti bond'sai. Dėltogi persergsti lietuwius, aukaujanczius naujai parapijai piniįgus, idant aukautu tik tokiems kolektoriams, kurie turės wirsz-minėtą bankos paliudpjimą.

Toliaus nutarė padaryti du dideliu mitingu reikale parapijos: wiena subatoj 7 balandžio, 7 wal. wakare, salėje po nr. 531 Noble St., kita nedėlioj, 8 balandžio, 2 val. po pietu salėjo W. Walliaus, po nr. 8801 Houston ave., South Chicagoje. Ant szių dwiejų mitingų užkwieczia lietuwius kuo skaitlingiausei susirinkti ir prisidėti prie statymo naujos bažnyczios.

Jonas Petroszius, prez.

Naujai tweriama parapija Chicagoje pajieszko doro lietuwiszko kunigo. Jeigu kur randasi geras, doras lietuwys, kunigas, prigulintis prie Rymo katalikiszkos bažnyczios, teiksis atsiszaukti ant žemiau padėto adreso. Szi parapija turi pawelyjima nuo Chicagos Rymo katalikiszko wyskupo twerti parapija ir pasirupinti sau kunigą.

Jonas Petroszius, prez.
46 W. 18-th St., Chicago, Ill.

Aukos ant kankintiniu.

A. Kaunas, Roslyn, Washington.	15c.
P. Kazlauckas, Dayton, O. "	26c.

Aukos ant Paryžiaus Parodos.

W. Pozingis, Chicago, Ill. "	50c.
Isz Cape Town, Afrikoj.	
Ignotas Wrublewskis	4s.
Pranciszkus Matusewicz	4s.
Pranciszkus Sztitilis	4s.
Ludwikas Kuszleika	3s.
A. Bekowicz	2s.
Jurgis Januszkewicze	3s.6d.
Alfons Jokubaitis	1s.
Jonas Bagdonas, antra syk	5s.
Pr. Matusewicz, antra syk	2s.6d.
Antanas Matuzas, antra syk	2s.
Jonas Stanczikas	3s.
Aleksandra Tribiczius	2s.6d.
Zenonas Jarutis	1s.
Juozapas Žebris	2s.6d.
Juozapas Inderliunas	2s.
Konstantinas Zikas	2s.6d.
Kazimieras Belskis	2s.
Juozapas Grigaitis	3s.
Juozapas Makauskis	1s.
Isz wiso	L2—10s.—6d. arba $12.30

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo draugu: Jono Svotelio, Tamo Burincko ir Kazio Augustinavicziaus, jie primiau gyveno Szkotijoj, szymet gi atviko Amerikon, norecziau gauti jų adresus.

John Laukis,
9 Harkins Lane, Wilkes Barre, Pa.
(13—4)

Pajieszkau sawo szwogerio, Jono Szneiderio, Kauno gub, Raseinių paw., Stragutės kaimo, gyweno Pensylvanijoj. Jis pats, ar kas kitas, teiksis douti žinią ant žemiau padėto adreso. Kas paduos jo adresa, gaus už tai $1.00.

Felix Wojczekauskis,
4537 S. Page St. Chicago, Ill.
(20-4)

Pajieszkau savo draugo, Konstantino Gedmino, pereita metą gyveno So. Boston, Mass. Kas žinotu kur jis labar gyvena, teiksis duoti žinią ant adreso:

Fort. Zolis,
Box 28, So. Glastonbury, Conn.

Pajieszkau Stanislovo Zolumskio, paeinanczio isz Kauno gub., Panevėžio pav.; Ramygalos parapijos. Paskutinį sykį raszė 1898m. pas gimines jog gyvena Hazleton'e, Pa., priguli prie lenkiszkos draugystės. Kas žinotu, kas su juo atsitiko, praszau duoti žinią ant adreso:

Rev. A. Kaupas.
114 Theodore st., Scranton, Pa.

Kas žinotu, kur randasi Jonas Marozas paeinas isz Kauno gub., Panevėžio pav., m. Ramygalos, arba jis pats, tegul duoda man žinią

Rev. A. Kaupas,
114 Theodore st., Scranton, Pa.

Pajieszkau savo draugu: Kazimiero Klido isz kaimo Poszkeczių ir Zigmanto Misuno isz kaimo Žvirgždžiu, abu Kauno gub. Panevėžio pav. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Jonas Ridolis,
Box 277, Westville, Ill.

Pajieszkau savo paczios Anielkos Bogusziutės, kuri 23 kovo nuo manes pasitraukė su Jonu Sasnausku. Ji paeina isz Wilniaus gub., Traku pav., Alytaus parap., kaimo Domantu. Kas priduos man jos adresą busiu didelei dekingu.

Jos Jaruszeviczius,
36 Little st. Brooklyn, N. Y.

Pajieszkau savo tėvo Jurgio Oleko, gyveno Girardville. Jis patą ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Mrs. Anie Benovicz,
1116 Lloyd st., Scranton, Pa.

Pajieszkau savo draugu: Felikso Bružo isz kaimo Wabulu ir Stanislovo Czepauskio isz kaimo Muitalczių, abu Kauno gub., Telszių pav. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Alek. Kulikauskis,
Oglesby, Ill.

Pajieszkau savo dedes, Stanislovo Aiszmanto, gyveno Boston, Mass. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinę ant adreso:

Kaz. Rubavicze,
215 S. Green st., Baltimore, Md.

Pajieszkau savo brolio, Juozo Laukaiczio isz kaimo Jekiszkiu, Pajevonio gm. Wilkaviszkio pav., Suvalkų gub. 1898 mete gyveno Londone Anglijoj, po adresu 174 Prince Regent's Lane, Boston House. Jis pats ar kas kitas teiksis isz savo malones duoti žinią ant adreso:

Kaz. Laukaitis.
225 S. Green st., Baltimore, Md.
(13—4)

Pajieszkau Kazimiero Zupkaus, isz kaimo Kaulaliszkių ir Felikso Butinewicziaus, jie gyweno New Yorke. Jie patys, ar kas kitas, teiksis duoti žinią ant adreso: Peter Baranowski, Dc Kalb, Ill

To Repair Broken Articles use
Major's Cement
Remember MAJOR'S RUBBER CEMENT, MAJOR'S LEATHER CEMENT.

Pigiai ant pardavimo 2. pentru medinis namas su lotu, grocerne ir buczerne. 3236 Illinois Court (6—4).

Ant pardawimo, pigiai namas su lotu. Namuose talpinasi buczernė ir grosernė. Norintis gali pirkti viską sykiu arba tik namą su lotu. Atsiszaukite: Dan. Knakevicze, Box 403, Toluca, Ill. (7—3)

Už 2.75 nupirksi Kliugu pinta walkams wezimeli su paleruoto pileno rataia, aszemis, springsais, etc. Guarantuotas ant 3 metu. Už $3.25 nupirksi naujausio darbo "Go Cart Carriage". Duodame 10 dienu ant iszbandymo. Pinigu isz kalno nereikalaujame. Suteikiame geriausius paliudyjimus kaslink musu teisingumo. Raszyk szendien, reikalaudamas musu naujai iszleisto puikaus 48 pusiu katalioga. Adresuok:
Victor Manufacturing Co., Dept. G-1, 161 to 167 Plymouth Pl., Chicago, Ill.

Naujas lietuwiszkas Saliunas.
D. Zubow ir J. Spragos,
GLOBEVILLE, COLOR.
arti Denver, Color.

Czia yra musu vienatinis saliunas szitame mieste. Todel lietuviai in czia atkake, teiksis pas mus atsilankyti, o gaus visa informacija apie darbus ir visa szio miesto padejima.

DR. KALLMERTEN,
GARSINGAS SPECIJALISTAS.

Chroniszku, Nerviszku ir privatiszku ligu vyru, moteriu ir vaiku. Ligonius gydo per laiszkus.
$1,000
Nagrados duos kiekvienam gydytoji, kuris iszgydys tiek ligoniu su tiek laiko, kaip Dr. Kallmerten. Gyduoles yra sutaisytos isz žoliu ir szaknu del kiekvieno ligonio skyrium. Dr. Kallmerten, iszgyde tukstanczius ligotu žmoniu, kuriuos kiti gydytojai laike už neiszgydomus. Jeigu kenti ant kokios ligos, raszyk tuojaus prie Dr. Kallmerten, o roda gausi dykai. Apraszyk geral savo liga, lyti (vyras ar moteriszke) amžy, kiek sveri, indek truputi plauku ir už du centu pacztine marke o gausi atsakyma ar galima iszgydyti ar ne. Adresas:
DR. F. J. KALLMERTEN.
TOLEDO, OHIO.

PRZESZŁO 25 LAT używają wszystkie narody świata na
REUMATYZM,
NEURALGIĘ i podobne choroby, wyrabiany na podstawie ścisłych
NIEMIECKICH PRAW MEDYCZNYCH,
sławny Dr. RICHTERA
„KOTWICZNY"
PAIN EXPELLER.
NIE MA NIC LEPSZEGO! Prawdziwy tylko ma „KOTWICE" na marce ochronną. F. Ad. Richter & Co., 215 Pearl St., New York.
31 MEDALI ZŁOTYCH i innych
13 dipl. Własne fabryki szkła.
25 CT. i 50 CT. Uznaje go i poleca: najsławniejsi lekarze, właściciele składów aptecznych duchowni i inne znakomite osoby.
Sprzedaży u F. A. Richter & Co., N.Y.
DRA RICHTERA
KOTWICZNY STOMAKAL najlepszym środkiem na kolki niestrawność, choroby żołądka.

F. P. Bradchulis
Adwokatas ir Notary Public.
Wienintelis lietuwys adwokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos czion Amerikoj, Lake Forest University. Weda prowas kriminaliszkas ir civiliszkas. Atjieszko užsenėjusias prowas, iszdirba wisokius dokumentus ir duoda rodą wisokiuose reikaluose. Lietuwiai isz kitų miestų gal roda pasiekti per gromatas. Turiniėjie reikalą tesiszaukia tuojaus.
3259 S. Halsted st., Chicago, Ill.
Telephone Yards 772.

Duok! duok mums brolau gert.
Užlaikau geriausia ie seniausia Degtinė Alu, Vyna ir kitus minksztus gerymus. Cigarai ir Cigaretai net nuo Philipinu salu. Turiu ruminga ir czysta vieta del sveteliu. Suteikiu roda del visu savo broliu lietuviu. Praszau atsilankyti.
J. R. Miknaitis.
883 Bank st., Waterbury, Conn.

OUR PRICES ON

ELGIN, WALTHAM ir auksu lieti laikrodeliai, gwarantuoti ant 20 metu, yra pigiausi. Pirm Nupirkim, tai nieko nekaszto, ja iszegzaminuoti gera! Laikrodely ir lenciugely ir wiska už $4.50. Iszkirpk szita apgarsinima ir prisiusk ji mumi drauge su pilnu sawo adresu, o mes pasiusime tau C.O.D. del apžiurejimo szita puiku 14k dwigubu lukszutu, pauauksuota, auauke nustatoma ir užsukama laikrodely, su daugeliu akmenu, lygu laikrodeliams $35.00 werte. Iloga pauauksuota lenciugeli del moteru, arba trumpesny del wyru, gwarantuota ant 20 metu pridedam prie kožno laikrodelio. Po apžiurejimui, jeigu busi užganedintas, užmokek expreso agentui $4.50 ir persiuntimo kasztus. Ir laikrodelis tawe. Primink ar nori wyriszka ar moteriszka.
Diamond Jewelry Co.,
225 Dearborn St., Chicago, Ill
(Mar. 9, 23. Apr. 6, 20.)

HILLE'S FOTOGRAFAS,
3452 S. Halsted St.
Nuima puikias Fotografijas; už tuzinę tikisi
$2.00
Ant wesellu ir kitokiu reikalu nuima Fotografijas kuopuikiausiai.

NAUJIENOS,
kurios daugeli pradžiugins ir palinksmins.
Kaip mums gerai žinoma, žmonija—isz psychiszko, intelektualiszko ir net ekonomiszko atžwilgio—dalinosi in 2 klissas: wiena yra sweika, druta, puiki, wisados linksmi, pasidžawojant tam, wisur turi geras pasekmes ir pasiwedima wisokioje wertelgystoje; antroji yra ligusta, silpna, nuliudus, sunykus, melancholiszka, nedrasi ir tankiai wisiszkai negabi prie darbo ir netinkanti szeimyniszkame gywenime.
In szia pastaraja klissa priguli wisi tie, kurie sawo jaunystoje, daugumas gai wisai iszmetyoziu atsidave nalkinanciam žmogaus kuna ir dwasia darbui — onanizmui arba patpoliucijai. Ir sawo welesniuose metuose perdaug dawe wale sawo lytiszkiems pageidimams: teipogi ir tie, kurie isz priežasties neužtektino ir blogo maisto, persidirbimo, per didy alkoholiszku gerymu wartojima, arba kurie per susidejima su nesweikoms moterems prašude sawo linksmybes ir sweikata.
Szitokie žmoniu sukiydimai gallaus priwerezia juos per wisa ju gywenima kenteti baisiausias tu ydu pasekmes kaip we: szirdies drebejima, spazmodiszkus galwos skaudejimus, apetito netekima, žarnu ir pilwo katara, nugaros ir kryžiaus skaudejima, nerwiszkuma, dispepsija, widuriu užkietejima, seklos beglima sujungmej su nemoraliszkais sapnais, inkstu ligas, reumatizma, dusinima, negale, szkorbuta, skaudanczius ant kuno ir lytiszku daliu spuogus, gonoreja, szankeri, sifili etc.
Bet dabar tegul niekas nenusimina: szio miesto daktarai iszrado naujus waistus, su kuriu pagelba gali greitai, radikaliszkai ir wisiszkai isz tu ligu iszsigydyti; kankinamiejie atgans sawo sweikata, stipruma, drutybe ir dalila iszweizda, gabuma wisokiame darbe ir užsiemime.
Prisiusk 25c. markemis ir mes pasiusime tamstai pamegiuti musu giduoles per wiena isztisa sanwaite. Visi, kurie jieszkote pagelbos, kreipkites ar per laiszkus ar ypatiszkai pas daktarus in
The State Medical Dispensary
76 E. Madison st. CHICAGO, ILL.
Offisas atidarytas nuo 8 AM. iki 8 PM.
Nedelioms nuo 10 AM. iki 12 AM.

PIRK TIKTAI
Kern's Grynus Czekiszkus Ruginjus Miltus.
Neimk fabrikuotu, netikru. Žiurek ant kiekwienos barielkos ir maiszelio, kad butu musu gwarancija, kaip yra ant wirsz padeto paweikslelio. Klausk sawo groserniko apie mus miltus.
Chicagos filija:
105—107 West Randolph Street.

$3.98
HUNTING CASE GENTS OR LADIES
IMK MANE už $3.95
Gražus 14K dwigubai auksu pawiltkta ir dengtais ar atdarais lukszutais, su ausuke nustatom s ir užsukamas, gražiai kwietkutas, tikrai amerikoniszkais widuriais, gwarantuotas ant 20 metu, iszrodo kaip $40.00 auksinis laikrodelis. Atsiusime C.O.D. ir jei pasidabos, užmokek ant expreso agentui $3.95 ir laikrodelis tawo, jei ne, sugrąžyk atgal ant mus kaszto. Raszyk koki nori wyriszka ar moteriszka. Pri- kiekwieno laikrodelio duoda me DYKAI auksu lieta lenciugeli jeigu su orderiu prisiusi $3.95, ir apmokame kasztus persiuntimo. Apsistelluok szendien, nesa ju prekes cina augszty n. Raszyk o prisiusime 200 pusiu Katalioga parodanti tukstanczius wisokiu puiku daiktu. ROYAL BARGAIN HOUSE, 53 Dearborn St. Chicago, Ill.

Ar Kenti Silpnybę?

Jeigu teip, tai raszyk, o asz atsiusiu tau dykai užpeczetytoje gromatoje pamokinima kaip iszsigydyti namieje ir apraszysiu kokiu budu asz iszsigydziau nuo tokiu silpnybiu. Mano pamokinimas tikrai iszgydys susilpnejima tawo lytiszku daliu ir sulaikys naktine poliucija. Raszyk sziadien pas:
Chas Johnson,
Box 516, Hammond, Ind.

Dr. Leonard Landes,
Lietuwiszkas Daktaras.
134 E. 24 Ul., New York.
Garsingas gydytojas wyriszkų ir moteriszkų ligų. Mokinosi uniwersitete New Yorke; praktikawo ligonbucziuose: Wiedniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje London, buwo pardėtiniu mokslo Lebanon, Ballevue, Port Graduale Hospital College ir t. t.
Usztikrina Iszgydyma
wisų slaptų ir paprastų ligų, kaipo tai: plauczių, kepenų, skaudėjimą widurių, galwos, nepomietį, apalpimą, skaudulius, žaizdas, tynima, moteriszkas ligas ir newaisingumą. Gydymui nerwiszkų ligų reikia naudot elektrikinias prietaisas.
Ligas Lytiszku Daliu
iszgydysiu į keles dienas, teipogi ligas pilwo, uždegimą žarnų, iszdžiuwimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegų ir tt. Iszgydymą užtikrinu kiekwiename atsitikime. Chroniszkas ligas gydau pasekmingai, ir slepemas ligas užlaikau slaptybėje.
Dr. Leonard Landes,
134 E. 24th St., Cor. Lexington Av.
Offiso walandos: nuo 9 ryto, iki 1 po piet; nuo 5 po piet iki 8 wakaro
Nedėliomis: nuo 8 iki 10½ wal. ryto; nuo 2 iki 4 val. po piet.
Roda per Gromatas Dykai.
Užpraszydami gydyklas prisiuskite $1.00
☞ Jeigu sergi, tai paraszyk kiek turi metų, kiek sweri ir apraszyk sawo ligą, o asz prisiusiu gydyklas kuriomis iszsigydysi.

J. Burman & Stefankevicz,
231 S. Roebling st., Brooklyn, N. Y.
prie lietuviszkos bažnyczios.
Lietuviszkas Sztoras Religiszku Daiktu.
Užlaiko Ražanczius, Szkaplierius, Abrozdus, Maldaknyges lietuviszkas ir lenkiszkas, teipogi ir visokias kitas knygas dvasiszkos ir svietiszkos intalpos.

Už 13.25 Nupirksi Puiku 1900 moteriszka ar wyriszka dwirati

$13.25
Su dwigubais hengeriais. Pardedame geriausio darbo dviračius pigiau negu kiti tai gali padarytiUžsilike isz '99 modeliai už pigesne negu wertes preke; kiti po $8, $10 ir $12. Gwarantuoti ant 2 metu. Musu modeliai 41, triju Crown remu yra paskutiniausios mados ant 1900 m. Agentu reikalaujame. Dwirasziu ir kitoku dalyku katalioga siuncziame už dyka. Pinigu isz kalno nerikalaujame. Adresuok:
Victor Manufacturing Co.
161-167 Plymouth Pl. Chicago, Ill.

Už 1 dol. 66 laksztu
lietuviszko turinio dave 1898 mete
Tevynes Sargas
V metai stovis ant sargybos Lietuvių tautos: szviesos, tikybos ir kalbos.
Adresas: Jurgis Lapinas,
TILSIT, Germany.
Ten pat gaunama "ŽINYČIA". Mokasi už kiekvieną Numerį. Tuodu laikraszcziu spaudina nežinomus Vyskupo M. Valanczauskio rasztus.

Pirk Laikrodely už $3.75.

Gražus iszkwietkuoti 14k. aukuoti lukszta, su Amerikoniszkais widuriais, gwarantuoti ant 20 metu, dallus, iszrodo kaip $35 auksinis Laikrodelis, ant tamstos užpraszymo prisiusim per C.O.D. Užmokesi Expreso agentui ir laikrodelis tawo. Jei nepasidabos sugrąžyk ant musu kaszto. O kad užmokesi $3.75 ir Expreso kasztus, tai lenciugeli prisiusim dykai. Apsistelluok tuojaus nes paskui bus brangesni. Pigus iszpardawimas yra tik ant trumpo laiko. Adresuok:
The Lithuanian Watch Co.
880 33-rd St., Chicago, Ill.

THEO PROULX
ADVOKATAS IR KONSULIS.
JONAS MOŽEIKA,
Assistentas ir Notary Public.
ROOM 601-602
87-89 E. Washington st., Chicago, Ill.
Užsilimame civiliszkoms ir kriminaliszkoms provoms. Geriausei iszvarome provas už sužeidimus. Musu ofise galima susikalbeti visokiomis kalbomis, verteju nereikalaujame.
Jonas Možeika gyvena po nr. 119 W. 14th pl., kur galima ji rasti iki 9 val. kas rytas.

Žingeidus swietui dalykas.
Tikras wienatinė gydykla ant užželdinimo plauku ant praplikusiu galvu, teipgi į trumpa laika sulaiko plauku slinkima, už ką gwarantuoju. Prof. Brundza suteikia puikius, szvelnius ir tankius plaukus, ką liudyja daugumas prisiųstų padėkawonių per laiszkus ir laikraszczius. Pagelba yra wisiems, tik atsiszaukite.
OFFISAI: 145 Grand st., Brooklyn, NY
996 Broadway,
Norėdami pasiklaust rodos per laiszkus, adresuokite: The J. M. BRUNDZA CO., Box 2361, New York. U. S. A.

Wienatinis Waterburio
Lietuwiszkas Saliunas.
Užlaiko gera alų, seniauses ir czystas arielkas ir kwepenczius cigarus. Geriause užeiga dėl szwiežiai atwažewusių Waterbury. Yra tai wienatinis czysczias ses ir teisingiauses lietuwiszkas saliu nas mieste Waterbury.
J. F. DANISEWICZIUS,
839 Bank, kampas S. Leonard st.
Waterbury, Conn.

Ar Tawo peczius reikalauja pataisymo?
Jeiga teip, tai pirk wisus reikalingus prie peczius daiktus pas
Outlet Furniture & Stove Co.,
3249 S. Morgan St.
o jie sutaisys tawo peczių dykai. Teipgi turime didelę daugybę wisokių peczių už pigiausią prekę, pigiau kaip fabrike.

Wisi — wyrai — pas —

Baltrukoni!!
Rasite szaltą alų, seniauses arielkas, wyną net isz Europos, o cigarus net isz Turkijos.
Atsilankykite po nr.
11 N. River Side St.,
Waterbury. Conn.

Naujas Laikrodnikas
S. J. MIRAUSKY,
1340 Fisk Str.,
KERTE 34tos
CHICAGO, ILL.
Taiso laikrodžius, laikrodėlius, armonikas, koncertinas ir visokius kitus muzikaliszkus instrumentus, auksinius ir sidabrinius daiktus. Dirba sziubinius ir kitokius žiedus ant orderio. Teipogi užlaiko krautuvę naujų laikrodžių, laikrodėlių, ir kitokių daiktų. Ant pareikalavimo siunczia savo tavorus visas Amerikos szalis; visus savo tavaras guarantuoja. Reikalaujanti kokių daiktų raszykite ant virsz padėto adreso. (23—3

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestinga, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.
KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsilimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.
Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

LIETUWIU DAKTARAS
MARJA DOWIATT,
Kauno gub. Szaulių pawiete
723 W. 18th Street.
Nuo 8tos iki 12tos ryto.
Telefonas: Canal 78.
Telefonuot galima isz kiekwienos aptiekos.

T. ANDRIUSZEWICZAITE
— DIRBA —
Arnotus, Karunas ir wisus bažnytinius paredus,
— Teipogi —
Draugystems: Weliawas, Szarpas, Kukardas ir t.t.
Mokinausi to darbo Warszawoj, dirbau jį kelis metus Lietuwoj ir treti metai kaip Amerikoje. Wisa darba gerai pažystu. Lietuwiszki kunigai ir lietuwiszkos draugystes reikalaudami draugystems ar bažnytiniu iszdirbimu, raszykite pas mane klausdami prekiu, o persitikrinsite kad mano prekes yra pigesnes ir darbas gerasnis kaip lenku, asz sawo iszdirbimus gwarantuoju.
Su Guodone,
T. Andriuszewiczaite, 115 W. Division St., Chicago, Ill.

Diemanto Elektros Kryžius.

Wadinamas teipgi Volta Kryžium, keleta metu atgal tapo iszrastas Austrijoje, ir pasidekawojant sawo nauda Kryžius tas weik prasiplatino Wokietijoj, Francuzijoj, Skandinavijoj ir kitose Europos szalyse, ir szendieu yra biausiai pageidaujamas kaipo galingas waistas nuo Reumatizmo ir daugelio kitu kuno negalsu.
Elektros Diemanto Kryžius gydo Reumatizma teipkulu kaip ir sunariu, Neuralgija ir kitus kuno skausmus, Nerwiszkuma, Nerwu susilpnejima, Silpnuma, Nerwu Gywuma, Nerwu Nupuolima, Nemiga, Atsitinguma, Dwasios Nupuolima, Hysterija, Paralyžiu, Drebuly, Neuralgija, Apopleksija, Muomara, Wito Szoki Szirdies Plakima, Galwos skaudejima ir Nerwiszko Systemo sugedimus.
Welkme jo apsireiszkia patl per sawe begyje keletos nu. bet kartais užtrunka keles dienas.
Kryžiu reikia neszint diena ir nakty, pakabinta ant kinio szuiuriuko ant kaklo, augszcziau szirdines indau Melynoji puse turi bat in apaczia apwersta. Priesz naujima ir wiena syki ant dienos po to indek Kryžiu in trumpa drungna geriausię uksuso skystima ir laikyk per kelminuczia. Waikame, žiurint pagal amžiu, ukuusa reikwandeniu atskiesti. Preke to Kryžiaus yra Wienas ir gwarantuojame, kad jis suteiks takia pat nauda kaip geriausiejie elektriszki drėžai, kasztuojanti penkiolika ei dwidesimta sykiu daugiau. Kožnas szelmynos sanarys, be to Elektriszko Kryžiaus, kurs yra geriausiu gelbetojum prieszai wisokias kuno negales ir skausmus. Prisiusk wiena doleri per expresa, ar mone orderi arba registruotoj gromatoj, o mes lamstai sawas kasztais pasiuem wiena Elektriszka Diemanto Kryžiu, arba 6 už $5.00. Gaunamos tukstanczniais rekomendacijos nuo ypatu, kurio pagelba szio Stebuklingo Kryžiaus iszsigyde. Yra užtektina del parodymo jo magiszkos Sztai pora tokiu rekomendacijų:
Asz szirdingai welyju wartot Diemanto Elektros Kryžiu nuo wisokiu moteriszku ligu.
Mrs. ELVINE JENSEN, Koosharem, Utah.
Mano motere ilga laika turejo astma ir nerwu silpnuma, bet po keturiu nedeliu wartojimo Diemanto Elektros Kryžiaus tapo wisiszkai sweika.—NIELS GUNDESEN, Jasper, Minn.
The Diamond Electric Cross Co., 306 Milwaukee ave., CHICAGO.

Lietuwiszka Aptieka,
257 Hanover St., Boston, Mass
Pilna wisokiu aptiekoriszku taworų czionykszczių ir užrubežiniu.
Aptiekoje wisada galima rast DAKTARA, kurs duoda ligoniams rodas dykai.
Aptiekoje galima susikalbėt: lenkiszkai, ruskai, lietuwiszkai ir daugelyj kitokiu kalbų.
257 TEMYK GELTONA PARWA MUS APTIEKOS 257

J. LESZCZYNSKIO
Lenkiszkai - Lietuwiszka
APTIEKA
3316 S. Morgan St., Chicago, Ill.
Turi geriauses gydyklas nuo wisokių ligų; užlaiko wisokes Europines žoleles. Bobro mėsa, ruskas gywas dieles ir tt. Atsiszaukusiems per laiszkus ir apraszantiems sawo ligas, duoda rodas ir prisiunczia gydyklas per pacztą arba per expresą.
Aptiekoje wisada randasi keli daktarai, teipogi per telefona gali paszaukti daktara kas tik koki nori.
Dr. M. P. Kossakauskas wisada aptiekoje.
Tel. Yards 709.

NERVITA

Sugražina nužudyta wyru stipruma ir drasuma.
Gydo impotencija, stabdo naktinia poluucija ir wisas ligas ingautas per iszdykuma ar neatsargumo. Szita gydykla sudrutina nerwas ir daugina krauja; priduoda weidui raudonuma ir sugražina žmogui jaunystia. Siuncziame pacztu už 50c baxeli, už $2.50 6 baxelius ir gwarantuojame iszgydyti, arba pinigus sugražinti.
Nervita Medical Co.,
Clinton & Jakson Sts., Chicago.
☞ Gaunama yra ir Aptiekoje Clark ir Van Buren S Chicago.

Dr. M. P. Kossakauskis,
3315 S. MORGAN UL.
Aptiekoje J. Leszczynskio, kožna diena nuo 10-tos iki 12-tos adynos priesz pietus.
CHICAGO. ILL

A. Sukurskis & Co.
Lietuviszkas
CIGARU FABRIKAS
Dirba Cigarus isz tikro Havanos tabako. Biznieriams dasiunczia į visus Amerikos kr